

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2014. gada 14. maijā *

Tiesību aktu tuvināšana — Direktīva 2009/48/EK — Rotaļlietu drošums — Nitrozamīnu, nitrozējamo vielu, svina, bārija, arsēna, antimona un dzīvsudraba robežvērtības rotaļlietās — Komisijas lēmums neapstiprināt pilnībā valsts noteikumu, kuros ir atkāpes no tām, atstāšanu spēkā — Apstiprinājums ar ierobežojumu laikā — Pierādījums par valsts noteikumu sniegto augstāka līmeņa aizsardzību cilvēka veselībai

Lieta T-198/12

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv *T. Henze* un *A. Wiedmann*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *M. Patakia* un *G. Wilms*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību daļēji atcelt Komisijas 2012. gada 1. marta Lēmumu 2012/160/ES par Vācijas federālās valdības paziņotajiem valsts noteikumiem, ar kuriem saglabā robežvērtības svinam, bārijam, arsēnam, antimonam, dzīvsudrabam, kā arī nitrozamīniem un nitrozējamām vielām rotaļlietās pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu stāšanās spēkā (OV L 80, 19. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: tiesneši *M. E. Martins Ribeiro* [*M. E. Martins Ribeiro*] (referente), kura pilda priekšsēdētāja pienākumus, *A. Popescu* [*A. Popescu*] un *G. Berardis* [*G. Berardis*],

sekretāre *K. Andová* [*K. Andová*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 19. septembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

1 LESD 114. pants ir formulēts šādi:

“1. Ja vien Līgumi neparedz ko citu, turpmāk norādītos noteikumus piemēro, lai sasniegtu 26. pantā noteiktos mērķus. Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro fiskāliem noteikumiem, kā arī noteikumiem, kas saistīti ar personu brīvu pārvietošanos vai nodarbinātu personu tiesībām un interesēm.

3. Šā panta 1. punktā paredzētajos priekšlikumos, kas attiecas uz veselības aizsardzību, drošību, vides aizsardzību un patērētāju tiesību aizsardzību, Komisija par galveno uzskata augstu aizsardzības līmeni, īpašu uzmanību pievēršot visiem atklājumiem, kas pamatojas uz zinātnes faktiem. Saskaņā ar attiecīgām pilnvarām arī Eiropas Parlaments un Padome tiecas sasniegt šo mērķi.

4. Ja pēc tam, kad Eiropas Parlaments un Padome, tikai Padome vai Komisija ir noteikusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata par vajadzīgu atstāt spēkā savus noteikumus 36. pantā minēto būtisko iemeslu dēļ vai nolūkā aizsargāt vidi vai darba vidi, tā dara Komisijai zināmus šos noteikumus, kā arī pamatojumu to atstāšanai spēkā.

5. Turklāt, neskarot 4. punktu, ja pēc tam, kad Eiropas Parlaments un Padome, tikai Padome vai Komisija ir noteikusi saskaņošanas pasākumu, kāda dalībvalsts uzskata, ka tai jāievieš savi noteikumi, kas pamatojas uz jauniem zinātnes datiem vides vai darba vides aizsardzības jomā un ir saistīti ar īpašu problēmu, kas šai dalībvalstij radusies pēc saskaņošanas pasākuma paredzēšanas, tā dara Komisijai zināmus plānotos noteikumus, kā arī pamatojumu to ieviešanai.

6. Komisija sešos mēnešos pēc 4. un 5. punktā minētās paziņošanas apstiprina vai noraida attiecīgos valsts noteikumus, iepriekš pārbaudot, vai tie nav patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis vai slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm un nerada šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.

Ja šajā laikā Komisija lēmumu nav pieņēmusi, 4. un 5. punktā minētos noteikumus uzskata par apstiprinātiem.

Komisija var informēt attiecīgo dalībvalsti, ka šajā punktā minēto laiku var vēl pagarināt uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja to attaisno jautājuma sarežģītība un cilvēku veselība netiek apdraudēta.

7. Ja saskaņā ar 6. punktu dalībvalstij ļauj atstāt spēkā vai ieviest savus noteikumus, atkāpjoties no saskaņošanas pasākuma, Komisija tūlīt pārlicinās, vai ir jāiesaka pielāgošanās šim pasākumam.

8. Ja kāda dalībvalsts norāda uz kādu īpašu veselības aizsardzības problēmu jomā, kur iepriekš noteikti saskaņošanas pasākumi, tā vērš uz to Komisijas uzmanību, un Komisija tūlīt pārlicinās, vai ir jāierosina Padomei attiecīgi pasākumi.

9. Atkāpjoties no 258. un 259. pantā minētās procedūras, Komisija un jebkura dalībvalsts var tieši griezties Eiropas Savienības Tiesā, ja uzskata, ka cita dalībvalsts nepareizi īsteno šā panta piešķirtās pilnvaras.

10. Iepriekš minētajos saskaņošanas pasākumos vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm viena vai vairāku 36. pantā minētu un ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ veikt provizoriskus pasākumus, attiecībā uz kuriem kontroli īsteno Savienība.”

- 2 1988. gada 3. maijā Eiropas Kopienų Padome pieņēma Direktīvu 88/378/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz rotaļlietu drošību (OV L 187, 1. lpp.).
- 3 Direktīvas 88/378 II pielikumā “Drošības pamatprasības rotaļlietām” ir noteikts šādi:

“II Konkrēti apdraudējumi

[..]

3 Ķīmiskās īpašības

1. Rotaļlietām jābūt izveidotām un konstruētām tā, lai, lietojot tās, kā minēts šīs direktīvas 2. panta 1. punktā, tās neapdraudētu veselību vai neradītu fiziskas traumas, ja tās norij, ieelpo vai ar tām pieskaras ādai, gļotādām vai acīm.

Tām vienmēr jāatbilst attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem par dažu kategoriju ražojumiem vai par to lietošanas aizliegumiem un ierobežojumiem, vai par dažu bīstamu vielu un preparātu etiķetēm.

2. Lai aizsargātu bērnu veselību, dažādu vielu biopieejamība, ko rada rotaļlietu lietošana, nedrīkst pārsniegt šādu daudzumu dienā:

0,2 µg antimona,

0,1 µg arsēna,

25,0 µg bārija,

[..]

0,7 µg svina,

0,5 µg dzīvsudraba,

[..]

vai citu daudzumu, kas šīm vai citām vielām noteikts Kopienas tiesību aktos, pamatojoties uz zinātnes datiem.

Šo vielu biopieejamība nozīmē šķīstošu toksiski bīstamu ekstraktu.

[..]”

- 4 Direktīvā 88/378 paredzētās biopieejamības robežvērtības ir maksimāli pieļaujamais ķīmiskās vielas daudzums, kas rotaļlietu lietošanas laikā var uzsūkties un būt pieejams bioloģiskiem procesiem cilvēka organismā. Šīs robežvērtības ir izteiktas katras kaitīgās vielas dienā mikrogramos (µg/d) un netiek nošķirtas, pamatojoties uz rotaļlietas materiāla konsistenci.

- 5 Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*), pamatojoties uz Eiropas Komisijas pilnvarojumu, izstrādāja un 1994. gada 13. decembrī pieņēma saskaņotu Eiropas standartu EN 71-3 “Rotaļlietu drošums” (turpmāk tekstā – “EN 71-3 standarts”), lai īpaši rotaļlietu ražotājiem atvieglotu pierādījuma par atbilstību Direktīvas 88/378 prasībām sniegšanu.
- 6 EN 71-3 standartā no Direktīvas 88/378 paredzētajām biopieejamības robežvērtībām ir atvasinātas migrācijas robežvērtības, uzņemot caur muti, rotaļlietu materiāliem un ir aprakstīta to noteikšanas procedūra. EN 71-3 standarta vērtību ievērošana rada pieņēmumu par atbilstību Direktīvas 88/378 pamatprasībām un tātad pēdējā minētajā noteiktajām biopieejamības robežvērtībām, kā tas izriet arī no Direktīvas 88/378 preambulas trešā apsvēruma un 5. panta 1. punkta.
- 7 Migrācijas robežvērtības norāda maksimāli pieļaujamo ķīmiskās vielas daudzumu, kas var migrēt, proti, izdalīties no izstrādājuma, piemēram, uzsūkties ādā vai nonākt kuņģa sulā. Tās ļauj veikt mērījumus uz pašas rotaļlietas un ir izteiktas katras kaitīgās vielas uz kilogramu rotaļlietu materiālā miligramos (mg/kg).
- 8 EN 71-3 standartā ir noteiktas šādas migrācijas robežvērtības:

Elements	Migrācijas robežvērtība
Antimons	60 mg/kg
Arsēns	25 mg/kg
Bārijs	1000 mg/kg
Svins	90 mg/kg
Dzīvsudrabs	60 mg/kg

- 9 2003. gadā tika uzsākta Direktīvas 88/378 pārskatīšanas procedūra, kura noslēdzās 2009. gada 18. jūnijā, pieņemot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu (OV L 170, 1. lpp.), neraugoties uz to, ka balsojuma laikā Vācijas Federatīvā Republika izteicās pret šī tiesību akta pieņemšanu.
- 10 Direktīvas 2009/48 preambulas 22. apsvērumā ir precizēts šādi:

“Ņemot vērā zinātnes attīstību, būtu jāatjaunina arī īpašās robežvērtības, kas noteiktām vielām paredzētas Direktīvā 88/378/EEK. Robežvērtības attiecībā uz arsēnu, kadmiju, hromu (VI), svinu, dzīvsudrabu un organisko alvu, kas ir īpaši toksiskas vielas un ko nevajadzētu tiši izmantot bērniem pieejamās rotaļlietu [daļās], būtu jānosaka tādas, kas ir puse no vērtības, kura ir uzskatāma par drošu saskaņā ar attiecīgās zinātniskās komitejas kritērijiem, lai nodrošinātu, ka rotaļlietām ir tikai tādas īpašības, kas ir saskaņā ar labu ražošanas praksi.”
- 11 Direktīvas 2009/48 preambulas 47. apsvērumā ir formulēts šādi:

“Lai rotaļlietu ražotājiem un citiem uzņēmējiem būtu pietiekams laiks pielāgoties šajā direktīvā iekļautajām prasībām, pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā ir jāparedz divu gadu pārejas periods, kurā tirgū drīkst laist rotaļlietas, kas atbilst Direktīvas 88/378/EEK prasībām. Attiecībā uz ķīmiskajiem produktiem izvirzītajām prasībām būtu jānosaka četru gadu pārejas periods, lai varētu izstrādāt saskaņotus standartus, kas ir vajadzīgi atbilstības nodrošināšanai jaunajām prasībām.”
- 12 Direktīvā 2009/48 ir noteiktas konkrētas migrācijas robežvērtības vairākām vielām, tostarp svinam, arsēnam, dzīvsudrabam, bārijam un antimonam, izmantojot *Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM, Nīderlandes Sabiedrības veselības un vides institūts)* ieteikumus, kas publicēti

2008. gada ziņojumā “Ķīmiskas vielas rotaļlietās. Vispārēja metodika rotaļlietu ķīmiskā drošuma novērtēšanai, īpaši ņemot vērā ķīmiskos elementus” (turpmāk tekstā – “RIVM ziņojums”). Ir nošķirtas trīs dažādas migrācijas robežvērtības atkarībā no rotaļlietas materiāla veida, proti, sausa, trausla, pulverveida vai lokana materiāla, šķidra vai lipīga materiāla un noskrāpēta materiāla.

13 Direktīvas 2009/48 II pielikumā “Īpašas drošuma prasības” ir noteikts šādi:

“III Ķīmiskās īpašības

[..]

13. Neskarot 3., 4. un 5. punktu, migrācija no rotaļlietām vai rotaļlietu sastāvdaļām nepārsniedz šādas robežvērtības:

Elements	mg/kg sausā, trauslā, pulverveida vai lokanā rotaļlietas materiālā	mg/kg šķidrā vai lipīgā materiālā	mg/kg noskrāpētā rotaļlietas materiālā
[..]	[..]	[..]	[..]
Antimons	45	11,3	560
Arsēns	3,8	0,9	47
Bārijs	4500	1125	56 000
[..]	[..]	[..]	[..]
Svins	13,5	3,4	160
[..]	[..]	[..]	[..]
Dzīvsudrabs	7,5	1,9	94
[..]	[..]	[..]	[..]

[..].”

14 Direktīvas 2009/48 53. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nekavē to, ka tirgū tiek darītas pieejamas rotaļlietas, kas atbilst Direktīvai 88/378/EEK un kas tika laistas tirgū pirms 2011. gada 20. jūlija.

2. Papildus 1. punktā paredzētajam dalībvalstis nekavē tādu rotaļlietu pieejamību tirgū, kuras atbilst visām šīs direktīvas prasībām, izņemot II pielikuma III [punkta] prasības, ja šīs rotaļlietas atbilst Direktīvas 88/378/EEK II pielikuma [II 3. punkta] prasībām un ir laistas tirgū pirms 2013. gada 20. jūlija.”

15 Direktīvas 2009/48 54. pantā “Transponēšana” ir paredzēts:

“Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2011. gada 20. janvārim izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Minētos noteikumus dalībvalstis piemēro no 2011. gada 20. jūlija.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.”

- 16 Direktīvas 2009/48 55. pantā “Atcelšana” ir paredzēts:

“Direktīvu 88/378/EEK, izņemot tās 2. panta 1. punktu un II pielikuma [II 3. punktu], atceļ no 2011. gada 20. jūlija. Minētās direktīvas 2. panta 1. punktu un II pielikuma [II 3. punktu] atceļ no 2013. gada 20. jūlija.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.”

Valsts tiesības

- 17 Vācijas Federatīvā Republika Direktīvu 88/378 valsts tiesībās transponēja ar 1989. gada 21. decembra *Verordnung über die Sicherheit von Spielzeug* (Noteikumi par rotaļlietu drošumu) (*BGBI. 1989 I*, 2541. lpp.), kas pēdējo reizi grozīti ar 2007. gada 6. marta *Verordnung zur Umsetzung der EG-Richtlinien 2002/44/EG und 2003/10/EG zum Schutz der Beschäftigten vor Gefährdungen durch Lärm und Vibrationen* (Noteikumi attiecībā uz Direktīvu 2002/44/EK un 2003/10/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret riskiem, kas saistīti ar troksni un vibrācijām, transponēšanu) (*BGBI. 2007 I*, 261. lpp.) 6. panta 2. punktu. Iepriekš minētā valsts tiesiskā regulējuma 2. pantā tika pārņemtas tās svina, arsēna, dzīvsudraba, bārija un antimona robežvērtības, kas paredzētas Direktīvā 88/378.
- 18 2011. gada 20. jūlijā stājās spēkā *Zweite Verordnung zum Geräte- und Produktsicherheitsgesetz (Verordnung über die Sicherheit von Spielzeug) (2. GPSGV)* [Otrie noteikumi attiecībā uz iekārtu un produktu drošuma likumu (noteikumi par rotaļlietu drošumu), *BGBI. 2011 I*, 1350. un nākamās lpp. un 1470. lpp.; turpmāk tekstā – “Otrie 2011. gada *GPSGV*”], kuru 10. panta 3. punktā attiecībā uz drošuma pamatprasībām ir pārņemtas Direktīvas 88/378 II pielikumā noteiktās svina, antimona, arsēna, bārija un dzīvsudraba biopieejamības robežvērtības.

Tiesvedības priekšvēsture

- 19 Ar 2011. gada 18. janvāra vēstuli Vācijas Federatīvā Republika, pamatojoties uz LESD 114. panta 4. punktu, Komisijai lūdza noteikumus, kas Vācijas tiesību aktos paredzēti attiecībā uz pieciem elementiem – svīnu, arsēnu, dzīvsudrabu, bāriju un antimonu –, kā arī attiecībā uz nitrozamīniem un nitrozējamām vielām, kas izdalās no noteiktām rotaļlietām, atļaut saglabāt spēkā pēc 2013. gada 20. jūlija – dienas, kad stājās spēkā Direktīvas 2009/48 II pielikuma III punkts.
- 20 Ar 2011. gada 2. marta vēstuli Vācijas Federatīvā Republika iesniedza detalizētu šī lūguma pamatojumu, pielikumos pievienojot *Bundesinstitut für Risikobewertung* (Federālais risku novērtējuma institūts, turpmāk tekstā – “*BfR*”), novērtējumus par ietekmi uz veselību – vienu attiecībā uz antimonu, arsēnu, svīnu, bāriju un dzīvsudrabu un otru attiecībā uz nitrozamīniem un nitrozējamām vielām.
- 21 Ar 2011. gada 4. augusta lēmumu Komisija informēja Vācijas Federatīvo Republiku, ka saskaņā ar LESD 114. panta 6. punkta trešo daļu tā paša punkta pirmajā daļā paredzētais sešu mēnešu laikposms, lai apstiprinātu vai noraidītu valsts noteikumus saistībā ar pieciem attiecīgajiem elementiem, konkrētajā gadījumā – svīnu, arsēnu, dzīvsudrabu, bāriju un antimonu, kā arī ar nitrozamīniem un nitrozējamām vielām, par ko ir paziņots 2011. gada 2. martā, ir pagarināts līdz 2012. gada 5. martam.

- 22 Savā 2012. gada 1. marta Lēmumā 2012/160/ES par Vācijas federālās valdības paziņotajiem valsts noteikumiem, ar kuriem saglabā robežvērtības svinam, bārijam, arsēnam, antimonam, dzīvsudrabam, kā arī nitrozamīniem un nitrozējamām vielām rotaļlietās pēc [...] Direktīvas 2009/48[...] stāšanās spēkā (OV L 80, 19. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), kas paziņots 2012. gada 2. martā, Komisija nolēma šādi:

“Pirmais pants

Vācijas pasākumi attiecībā uz antimonu, arsēnu un dzīvsudrabu, par kuriem paziņots saskaņā ar LESD 114. panta 4. punktu [...], nav apstiprināti.

Vācijas pasākumi attiecībā uz svinu, par kuriem paziņots saskaņā ar LESD 114. panta 4. punktu [...], ir apstiprināti līdz dienai, kad stājas spēkā E[iropas Savienības] noteikumi par jaunām svina robežvērtībām rotaļlietās, vai līdz 2013. gada 21. jūlijam atkarībā no tā, kas notiek vispirms.

Vācijas pasākumi attiecībā uz bāriju, par kuriem paziņots saskaņā ar LESD 114. panta 4. punktu [...], ir apstiprināti līdz dienai, kad stājas spēkā E[iropas Savienības] noteikumi par jaunām bārija robežvērtībām rotaļlietās, vai līdz 2013. gada 21. jūlijam atkarībā no tā, kas notiek vispirms.

Vācijas pasākumi attiecībā uz nitrozamīniem un nitrozējamām vielām, par kuriem paziņots saskaņā ar LESD 114. panta 4. punktu [...], ir apstiprināti.”

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 23 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2012. gada 14. maijā, Vācijas Federatīvā Republika cēla šo prasību.
- 24 Vācijas Federatīvās Republikas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- apstrīdēto lēmumu atzīt par spēkā neesošu, ciktāl tajā nav apstiprināti valsts noteikumi, ar kuriem paredzētas robežvērtības, pirmkārt, attiecībā uz antimonu, arsēnu un dzīvsudrabu un kas paziņoti, lai saglabātu to spēkā esamību, un, otrkārt, attiecībā uz svinu un bāriju valsts noteikumi, kas paziņoti, lai saglabātu to spēkā esamību, tajā ir apstiprināti tikai līdz 2013. gada 21. jūlijam;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 25 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
 - piespriest Vācijas Federatīvajai Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 26 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2012. gada 27. augustā, Dānijas Karaliste lūdza tai atļaut iestāties šajā tiesvedībā prasītājas prasījumu atbalstam. Astotās palātas priekšsēdētājs ar 2012. gada 27. septembra rīkojumu šo pieteikumu apmierināja.
- 27 Ar 2012. gada 13. novembrī Vispārējās tiesas kancelejā iesniegto vēstuli Dānijas Karaliste paziņoja Vispārējai tiesai, ka tā atsauc savu iestāšanos lietā. Ar astotās palātas priekšsēdētāja 2012. gada 14. decembra rīkojumu Dānijas Karaliste kā persona, kas iestājusies lietā, no šīs lietas tika izslēgta.

- 28 Ar 2013. gada 13. februāra dokumentu Vācijas Federatīvā Republika iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai panāktu šādu pasākumu noteikšanu:
- paziņoto valsts noteikumu, kuros ir atstātas spēkā svina, bārija, arsēna antimona un dzīvsudraba robežvērtības, pagaidu apstiprināšanu līdz Vispārējās tiesas nolēmuma pēc būtības pieņemšanai;
 - pakārtoti, noteikt Komisijai pienākumu uz laiku apstiprināt paziņotos valsts noteikumus, kuros ir atstātas spēkā svina, bārija, arsēna, antimona un dzīvsudraba robežvērtības, līdz Vispārējās tiesas nolēmuma pēc būtības pieņemšanai.
- 29 Ar 2013. gada 15. maija rīkojumu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, lemjot pagaidu noregulējuma procedūrā, nolēma, ka Komisijai ir jāatļauj atstāt spēkā Vācijas Federatīvās Republikas paziņotos valsts noteikumus par antimona, arsēna, bārija, svina un dzīvsudraba robežvērtībām rotaļlietās līdz brīdim, kad Vispārējā tiesa pasludinās spriedumu par pamatprasību.
- 30 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (astotā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu šajā lietā un, veicot tās Reglamenta 64. pantā paredzētos procesa organizatoriskos pasākumus, uzdeva lietas dalībniecēm rakstiskus jautājumus. Tās uz jautājumiem atbildēja noteiktajā termiņā.
- 31 Vispārējā tiesa 2013. gada 19. septembra tiesas sēdē uzklusēja lietas dalībnieču mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.

Juridiskais pamatojums

Par Vācijas Federatīvās Republikas tiesas sēdē izteikto lūgumu daļēji izbeigt tiesvedību

- 32 Tiesas sēdē Vācijas Federatīvā Republika norādīja, ka pēc šīs prasības celšanas Komisija ir pieņēmusi 2013. gada 17. jūlija Regulu (ES) Nr. 681/2013, ar ko groza II pielikuma III [punktu] [...] Direktīvai 2009/48[...] (OV L 195, 16. lpp.), kurā ir grozītas tās migrācijas robežvērtības bārijam, kas ietvertas šajā pielikumā, un lūdz Vispārējo tiesu pieņemt lēmumu izbeigt tiesvedību, ciktāl prasības mērķis ir panākt apstrīdētā lēmuma atcelšanu attiecībā uz bāriju, un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 33 Ir jākonstatē, ka līdz ar Regulas Nr. 681/2013 pieņemšanu prasībai, ciktāl tajā ir lūgts atcelt apstrīdēto lēmumu attiecībā uz bāriju, ir zudis priekšmets.
- 34 Šādos apstākļos tās prasījumu daļas pārbaude, kura attiecas uz prasību atcelt apstiprinājuma saistībā ar svinu un bāriju sakarā ar apgalvoto tā prettiesiskumu ierobežojumu līdz 2013. gada 21. jūnijam, attiecas tikai uz apstiprinājumu saistībā ar svinu, un līdz ar to vairs nav jālemj par prasību atcelt apstrīdēto lēmumu attiecībā uz bāriju.

Par prasījumiem par apstrīdētā lēmuma atcelšanu

- 35 Vācijas Federatīvās Republikas prasības mērķis ir panākt daļēju apstrīdētā lēmuma atcelšanu, pirmkārt, ciktāl valsts pasākumi, ar kuriem tiek noteiktas robežvērtības svinam un kas paziņoti, lai saglabātu to spēkā esamību, ir apstiprināti tikai līdz 2013. gada 21. jūlijam un, otrkārt, ciktāl tajā nav apstiprināti valsts noteikumi, ar kuriem paredzētas robežvērtības attiecībā uz antimonu, arsēnu un dzīvsudrabu un kas paziņoti, lai saglabātu to spēkā esamību.

Par apstiprinājuma saistībā ar svinu ierobežojuma laikā prettiesiskumu

– Par pieņemamību

- 36 Komisija apgalvo, ka laikā ierobežotā apstiprinājuma saistībā ar svinu apstrīdējums ir nepieņemams, jo Vācijas Federatīvajai Republikai neesot intereses celt prasību.
- 37 Tomēr ir jāatgādina, ka LESD 263. pantā skaidri ir nošķirtas Savienības un dalībvalstu iestāžu tiesības celt prasību atcelt tiesību aktu, no vienas puses, un fizisku un juridisku personu tiesības celt prasību atcelt tiesību aktu, no otras puses, un šī panta otrajā daļā it īpaši jebkurai dalībvalstij prasības atcelt tiesību aktu ceļā ir dotas tiesības apstrīdēt Komisijas lēmumu tiesiskumu, turklāt šo tiesību īstenošanai nav izvirzīts nosacījums, ka interesei celt prasību ir jābūt pamatotai (šajā ziņā skat. Tiesas 1988. gada 23. februāra spriedumu lietā 131/86 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, 905. lpp., 6. punkts; Tiesas 2001. gada 27. novembra rīkojumu lietā C-208/99 Portugāle/Komisija, *Recueil*, I-9183. lpp., 22.–24. punkts, un Vispārējās tiesas 2010. gada 13. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-415/05, T-416/05 un T-423/05 Grieķija/Komisija, Krājums, II-4749. lpp., 57. punkts).
- 38 Līdz ar to ir jākonstatē, ka Vācijas Federatīvā Republika ir pilnībā tiesīga lūgt atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl valsts noteikumi, kuros ir paredzētas svina robežvērtības un kas paziņoti, lai saglabātu to spēkā esamību, tajā ir apstiprināti tikai līdz vēlākais 2013. gada 21. jūlijam.

– Par lietas būtību

- 39 Vācijas Federatīvā Republika būtībā izvirza trīs atcelšanas pamatus, kas attiecas uz, pirmkārt, pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, otrkārt, LESD 114. panta pārkāpumu un, treškārt, pilnvaru nepareizas izmantošanas pastāvēšanu.
- 40 Pirmām kārtām ir jāpārbauda Vācijas Federatīvās Republikas pamats, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu.
- 41 Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka Komisija nav tiesiski pietiekami pamatojusi valsts noteikumu saistībā ar svinu apstiprinājuma ierobežojumu laikā. Tā norāda, ka Komisijas “rīcības veids” parāda loģiskas pretrunas, kā rezultātā pēdējai minētajai būtu bijis jāsniedz īpaši detalizēts minētā ierobežojuma pamatojums.
- 42 Apstrīdētā lēmuma 53.–55. apsvērumus attiecībā uz svinu ir formulēti šādi:

“Vācijas federālās valdības nostāja

- (53) Vācijas iestādes atsaucas uz EPNI [Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde] 2010. gada pētījumu, kurā iekļauts visaptverošs svina novērtējums. Saskaņā ar EPNI viedokli nepastāv zinātniski pamatota robežvērtības deva svina nelabvēlīgai ietekmei uz cilvēka veselību. Tādēļ Vācija uzskata, ka direktīvā noteiktās migrācijas robežvērtības svinam vairs nav zinātniski pamatotas, un pieprasa saglabāt valstī noteiktos pasākumus.

Vācijas federālās valdības nostājas izvērtēšana

- (54) Komisija atzīst, ka direktīvā noteiktās migrācijas robežvērtības svinam vairs nepiedāvā piemērotu aizsardzības līmeni bērniem. Pielaujamo dienas devu, ko izmanto robežvērtības aprēķināšanai, apšaubīja EPNI un JECFA [FAO/PTO pārtikas piedevu ekspertu komiteja] 2010. gadā pēc tiesību aktu par rotaļlietu drošību izskatīšanas. Ņemot to vērā, Komisija jau ir veikusi minēto robežvērtību pārskatīšanu.

(55) Ņemot vērā minētos apsvērumus, Komisija uzskata, ka Vācijas paziņotos pasākumus attiecībā uz svinu var uzskatīt par pamatotiem, atsaucoties uz būtisku iemeslu aizsargāt cilvēku veselību.”

43 Apstrīdētā lēmuma 91. apsvēruma, kas ietverts sadaļā “Šķēršļu iekšējā tirgus darbībai neesamība”, ir formulēts šādi:

“Attiecībā uz svinu [...] Komisija norāda, ka ražotāji, piemērojot direktīvas noteikumus, rotaļlietas varēs tirgot visās dalībvalstīs, izņemot Vāciju. Ražotāji, visticamāk, neražos divus dažādus rotaļlietu veidus, bet gan pieskaņosies atkāpes noteikumiem, lai rotaļlietas būtu iespējams pārdot visās dalībvalstīs. Komisija pēc tam norāda, ka Vācijas robežvērtības svinam [...] ir tās pašas, ko ES piemēro kopš 1990. gada, pamatojoties uz Direktīvu 88/378/EEK, tādēļ ražotāji tehniski tās var ievērot. Rotaļlietu ražotāji to apstiprināja, kad izteica savu viedokli par Vācijas pasākumiem. Tādēļ Komisijai ir pamats uzskatīt, ka ietekme uz iekšējā tirgus darbību ir proporcionāla attiecībā uz mērķi aizsargāt bērnu veselību.”

44 Apstrīdētā lēmuma 94. apsvērumā, kas ietverts sadaļā “Secinājums”, ir noteikts šādi:

“Par Vācijas paziņotajiem valsts pasākumiem attiecībā uz svinu [...] Komisija secina, ka šos pasākumus var uzskatīt par pamatotiem, atsaucoties uz iemeslu aizsargāt cilvēku veselību, un ka tie nav patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis vai slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm un nerada neproporcionālus šķēršļus iekšējā tirgus darbībai. Tādēļ Komisijai ir pamats uzskatīt, ka paziņotos valsts pasākumus var apstiprināt, nosakot ierobežojumu laika ziņā.”

45 Ir jāatgādina, ka LESD 296. panta otrajā daļā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formalitāte, kura ir jānošķir no jautājuma par pamatojuma pamatotību, kas attiecas uz strīdīgā akta likumību pēc būtības (skat. 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā *C-367/95 P Komisija/Sytraval un Brink's France, Recueil*, I-1719. lpp., 67. punkts, un 2001. gada 22. marta spriedumu lietā *C-17/99 Francija/Komisija, Recueil*, I-2481. lpp., 35. punkts).

46 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 296. panta otrajā daļā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir izdevusi tiesību aktu, argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un lai kompetentā tiesa varētu veikt attiecīgu kontroli. Pamatojuma prasība ir izvērtējama, ievērojot attiecīgās lietas apstākļus, it īpaši attiecīgā akta saturu, izvirzīto pamatu būtību un intereses saņemt paskaidrojumus, kas var būt akta adresātiem vai citām personām, kuras akts skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta otrās daļas prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (skat. iepriekš 45. punktā minēto spriedumu lietā *Komisija/Sytraval un Brink's France*, 63. punkts un tajā minētā judikatūra, un Vispārējās tiesas 2006. gada 4. jūlija spriedumu lietā *T-304/02 Hoek Loos/Komisija, Krājums*, II-1887. lpp., 58. punkts).

47 Jānorāda, ka tiesību akta pamatojumam ir jābūt loģiskam un tajā it īpaši nedrīkst būt saturiskas pretrunas, kas liedz pareizi uztvert šī tiesību akta pamatā esošos iemeslus (Tiesas 2011. gada 29. septembra spriedums lietā *C-521/09 P Elf Aquitaine/Komisija, Krājums*, I-8947. lpp., 151. punkts).

48 Pretruna lēmuma pamatojumā ir pienākuma, kas izriet no LESD 296. panta otrās daļas, pārkāpums, kurš var ietekmēt konkrētā akta spēkā esamību, ja tiek pierādīts, ka šīs pretrunas dēļ akta adresāts nav varējis uzzināt visu vai daļēju patieso lēmuma pamatojumu un ka tāpēc visa akta rezolutīvā daļa vai daļa no tās nav juridiski pamatota (Vispārējās tiesas 1995. gada 24. janvāra spriedums lietā *T-5/93 Tremblay u.c./Komisija, Recueil*, II-185. lpp., 42. punkts; 2000. gada 30. marta spriedums lietā *T-65/96 Kish Glass/Komisija, Recueil*, II-1885. lpp., 85. punkts, un 2013. gada 12. septembra spriedums lietā *T-347/09 Vācija/Komisija*, 101. punkts).

- 49 Tāpat no judikatūras izriet, ka, lai arī Komisijas lēmumu, kas atbilst tās pastāvīgajai lēmumu pieņemšanas praksei, ir iespējams pamatot kopsavilkuma veidā, tostarp paredzot atsauci uz šo praksi, gadījumā, ja lēmums būtiski pārsniedz iepriekš pieņemtajos lēmumos noteikto, Komisijai ir jāsniedz detalizēts pamatojums (Tiesas 1975. gada 26. novembra spriedums lietā 73/74 *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* u.c./Komisija, *Recueil*, 1491. lpp., 31. punkts, un 2008. gada 11. decembra spriedums lietā C-295/07 P Komisija/*Département du Loiret*, Krājums, I-9363. lpp., 44. punkts).
- 50 Ir jāuzsver arī, ka Savienības tiesību sistēmā paredzēto administratīvā procesa garantiju, piemēram, Komisijas pienākuma pietiekami pamatot savu nolēmumu, ievērošanas kontrole ir vēl jo svarīgāka LESD 114. panta 4. punktā paredzētajā procedūrā, jo tajā nav piemērojams sacīkstes princips (šajā ziņā skat. Tiesas 2003. gada 20. marta spriedumu lietā C-3/00 Dānija/Komisija, *Recueil*, I-2643. lpp., 50. punkts, un 2008. gada 6. novembra spriedumu lietā C-405/07 P Nīderlande/Komisija, Krājums, I-8301. lpp., 56. un 57. punkts).
- 51 Izskatāmajā lietā ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā ir ietverti ievada apsvērumi (19.–24. apsvērums), atgādinot it īpaši apstākļus, kādos Direktīvā 88/378 un Direktīvā 2009/48 ir tikušas pierādītas robežvērtības arsēnam, svinam, antimonam, bārijam un dzīvsudrabam. Attiecībā uz Direktīvu 2009/48 Komisija uzsver, ka, pamatojoties uz *RIVM* ziņojumā ietvertajiem ieteikumiem, rotaļlietās esošo ķīmisko vielu iedarbība uz bērnu nedrīkst pārsniegt konkrētu līmeni, ko sauc par “pieļaujamo dienas devu”, un ka, tā kā pieļaujamās dienas devas nosaka zinātniskos pētījumos un zinātne var attīstīties, likumdevējas iestādes ir paredzējušas iespēju grozīt šīs robežvērtības, kad būs pieejami jauni zinātniskie dati.
- 52 Komisija ir veikusi Vācijas Federatīvās Republikas iesniegtā lūguma piešķirt atkāpi pamatojuma analīzi attiecībā uz katru no konkrētajām vielām. Pēc tās analīzes Komisija Vācijas Federatīvās Republikas lūgumu, kura mērķis bija panākt valsts tiesību normu, kurās ir noteiktas robežvērtības attiecībā uz svinu, spēkā esamības saglabāšanu, apstiprināja, uzskatot, ka tās ir “pamatot[as], atsaucoties uz būtisku iemeslu aizsargāt cilvēku veselību” (apstrīdētā lēmuma 55. un 94. apsvērums).
- 53 Atbilstoši Komisijas uzskatam šī pēdējā minētā secinājuma izcelsme ir rodama specifiskās problēmās, kas saistītas ar pieļaujamo dienas devu, ko izmanto migrācijas robežvērtības svinam aprēķināšanai un kura dažos zinātniskajos pētījumos ir apšaubīta (apstrīdētā lēmuma 54. apsvērums). Tādējādi Komisija norādīja, ka pieļaujamo dienas devu, ko izmanto robežvērtības aprēķināšanai, 2010. gadā pēc tiesību aktu par rotaļlietu drošību pārskatīšanas ir apšaubījusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EPNI) un *FAO/PTO* ekspertu komiteja (*JECFA*) un ka līdz ar to Komisija jau ir veikusi minēto robežvērtību pārskatīšanu.
- 54 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja arī, ka Vācijas Federatīvās Republikas paziņotie noteikumi attiecībā uz svinu nav nedz patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis, nedz slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm un nerada nesamērīgus šķēršļus iekšējā tirgus darbībai (apstrīdētā lēmuma 83., 86., 91. un 94. apsvērums).
- 55 Komisija tikai apstrīdētā lēmuma secinājumu daļā norādīja, ka tai esot pamats uzskatīt, ka paziņotos valsts pasākumus var apstiprināt, “nosakot ierobežojumu laika ziņā” (apstrīdētā lēmuma 94. apsvērums), kas paredzēts minētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. pantā. Tādējādi Komisija apstiprināja Vācijas tiesību aktos paredzēto noteikumu attiecībā uz rotaļlietās esošo svinu spēkā esamības saglabāšanu “līdz dienai, kad stājas spēkā E[iropas Savienības] noteikumi par jaunām svina robežvērtībām rotaļlietās, vai līdz 2013. gada 21. jūlijam atkarībā no tā, kas notiek vispirms”.
- 56 Vispirms ir jānorāda, ka paziņoto valsts pasākumu attiecībā uz svinu apstiprināšanas uz noteiktu laiku beigu termiņš ir atkarīgs no tā, kurš notikums no diviem alternatīviem notikumiem norisināsies kā pirmais, pirmais – nenoteikts, ko veido “dienu, kad stājas spēkā ES noteikumi par jaunām svina robežvērtībām rotaļlietās”, otrs – noteikts – 2013. gada 21. jūlijs. [...] Šajā ziņā, lai arī Komisija savos

rakstveida dokumentos apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī piešķirto atkāpi ierobežot laikā lika tas, ka jau bija veikti pasākumi, lai vērtības, kas saistītas tostarp ar svinu, pielāgotu tām vērtībām, kas, ņemot vērā zinātnisko atzinumu attīstību, noteiktas Direktīvā 2009/48, ir jāsecina, ka minētajā lēmumā šajā ziņā nav ietverts specifisks izklāsts.

- 57 Runājot par apstiprinājuma ierobežošanu “līdz dienai, kad stājas spēkā ES noteikumi par jaunām svina robežvērtībām rotaļlietās”, ir jāuzskata, ka no apstrīdētā lēmuma kopumā un lasot loģiskā kopsakarā tā skaidri izteiktos apsvērumus par Direktīvā 2009/48 paredzēto svina robežvērtību pārskatīšanas īstenošanu ar tā rezolutīvās daļas 1. panta saturu, ar kuru apstiprinājums attiecībā uz šo vielu ir ierobežots “līdz dienai, kad stājas spēkā E[iropas Savienības] noteikumi par jaunām svina robežvērtībām rotaļlietās”, Vācijas Federatīvā Republika varēja izprast Komisijas argumentāciju.
- 58 Turpretī, runājot par ierobežojumu “līdz 2013. gada 21. jūlijam”, Vācijas Federatīvā Republika vispirms norāda, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 54. apsvērumā ir atzinusi, ka Direktīvā 2009/48 noteiktās migrācijas robežvērtības svinam vairs nepiedāvā piemērotu aizsardzības līmeni bērniem un ka paziņotie valsts noteikumi uzskatāmi par pamatotiem, atsaucoties uz būtisku iemeslu aizsargāt cilvēku veselību, tādējādi, ka ierobežojuma laikā princips apliecinot loģisku pretrunu. Turpinājumā – ierobežojums laikā esot kvalificējams kā novirze no LESD 114. panta 4. un 6. punktā paredzētā normatīvā noteikuma, kurā ir paredzēts, ka Komisijai ir pienākums apstiprināt paziņoto valsts noteikumu, ja ir izpildīti minētās tiesību normas piemērošanas nosacījumi. Turklāt pretrunas esot vēl acīmredzamākas, ņemot vērā Komisijas izklāstu, kas veltīts valsts noteikumiem saistībā ar nitrozamīniem un nitrozējamām vielām, kas ir apstiprināti bez ierobežojuma laikā. Visbeidzot, ierobežojums laikā līdz 2013. gada 21. jūlijam ieskaitot, ņemot vērā Direktīvas 2009/48 sistēmu, rezultāta ziņā esot līdzvērtīgs atteikumam.
- 59 Jāatgādina, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis, no vienas puses, ka, lai gan Direktīva 2009/48 bija transponējama vēlākais līdz 2011. gada 20. janvārim, tomēr dalībvalstīm valsts transponēšanas noteikumi bija jāpieņem, tikai sākot no 2011. gada 20. jūlija (Direktīvas 2009/48 54. pants), un, no otras puses, ka Direktīva 88/378, izņemot tās 2. panta 1. punktu un II pielikuma II 3. punktu, kas atcelti no 2013. gada 20. jūlija, tika atcelta no 2011. gada 20. jūlija (Direktīvas 2009/48 55. pants).
- 60 Ņemot vērā iepriekšējā punktā norādīto atkāpi, Vācijas Federatīvā Republika lūdza Komisijai saglabāt tās valsts tiesību aktos paredzēto noteikumu attiecībā uz dažādām vielām, tostarp rotaļlietās esošo svinu, spēkā esamību “pēc 2013. gada 20. jūlija – dienas, kad stājas spēkā Direktīvas 2009/48[..] II pielikuma III [punkts]”, ciktāl Direktīvā 88/378 paredzētās un šajos noteikumos pārņemtās biopieejamības robežvērtības joprojām ir piemērojamas līdz šai dienai neatkarīgi no jebkādas Komisijas atļaujas.
- 61 Ir skaidrs, ka Komisija valsts noteikumu attiecībā uz svinu spēkā esamības saglabāšanu apstiprināja, tikai līdz stāsies spēkā šīs vielas pārskatītās migrācijas robežvērtības, un katrā ziņā vēlākais līdz 2013. gada 21. jūlijam.
- 62 Līdz ar to ir jāuzskata, ka vai nu valsts noteikumu attiecībā uz svinu spēkā esamības saglabāšanas apstiprinājuma beigu datumam ir jāsakrīt ar jauno Savienības noteikumu, kurā ir paredzētas šīs vielas pārskatītās migrācijas robežvērtības, spēkā stāšanos, kam būtu nozīme tikai tad, ja šī spēkā stāšanās būtu notikusi pirms 2013. gada 21. jūlija, vai arī valsts noteikumu attiecībā uz svinu spēkā esamības saglabāšanas apstiprinājuma beigu datumam būtu jābūt, beidzoties laikam 2013. gada 21. jūlijā, kam būtu jāatbilst dienai, kas ir tuvu tai, kad beidzas Direktīvas 88/378 II pielikuma II 3. punkta, kas aizstāts ar Direktīvas 2009/48 II pielikuma III punktu, spēkā esamība.

63 Runājot par šo pēdējo gadījumu, Komisija atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveidā uzdoto jautājumu paskaidroja:

“Direktīvā paredzēto ķīmisko vielu robežvērtības ir piemērojamas kopš 2013. gada 20. jūlija pusnakts. Pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija pieņēma, ka robežvērtības [...] svinam tiks pielāgotas laikus pirms šī datuma. Tomēr tā vēlējas arī izvairīties no tā, ka tai tiktu pārņemts, ka tā ir pieņēmusi lēmumu, kurā attiecībā uz šīm divām vielām nebūtu paredzēta pagaidu piemērojamība. Turklāt abi datumi iekrīt nedēļas nogalē. Līdz ar to lēmumā Vācijas valdībai (simboliski) tiek piešķirts vienas dienas papildu termiņš pielāgošanas veikšanai.”

64 Tā kā, no vienas puses, Direktīvā 88/378 paredzētās biopieejamības robežvērtībām joprojām bija jābūt piemērojamām līdz 2013. gada 20. jūlijam un, no otras puses, valsts noteikumu attiecībā uz svinu spēkā esamības saglabāšana tika apstiprināta tikai līdz vēlākais 2013. gada 21. jūlijam, pie tam precizējot, ka atšķirība starp šiem diviem datumiem ir tīri simboliska, ir jākonstatē, ka apstrīdētais lēmums, kā to pamatoti uzsver arī Vācijas Federatīvā Republika, attiecībā uz konkrēto tā rezultātu ir līdzvērtīgs nelabvēlīgam lēmumam, kam Komisija turklāt skaidri piekrita tiesas sēdē, lai gan Komisija šajā lēmumā konstatēja LESD 114. panta 4. un 6. punkta piemērošanas nosacījumu izpildi (apstrīdētā lēmuma 55., 83., 86., 91. un 94. apsvērums).

65 Tādējādi šķiet, ka apstrīdētajā lēmumā ir ietvertas pretrunas, kas var liegt pareizi uztvert tā pamatā esošos iemeslus.

66 Ņemot vērā šīs lēmuma iekšējās pretrunas, turklāt nav vajadzības lemt par citiem Vācijas Federatīvās Republikas pamatiem saistībā ar apgalvoto apstiprinājuma saistībā ar svinu ierobežojuma laikā prettiesiskumu, apstrīdētā lēmuma 1. panta otrā daļa ir atceļama sakarā ar LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu, ciktāl valsts noteikumu, kuros ir paredzētas robežvērtības svinam, apstiprinājums ir ierobežots līdz 2013. gada 21. jūlijam.

Par valsts noteikumu attiecībā uz antimonu, arsēnu un dzīvsudrabu spēkā esamības saglabāšanas atteikuma prettiesiskumu

– Apstrīdētais lēmums

67 Izvērtējot Vācijas Federatīvās Republikas pieteikumu, kas pamatots ar LESD 114. panta 4. punktu, Komisija pirms pieteikuma pārbaudes attiecībā uz katru no šīm vielām apstrīdētā lēmuma 19.–24. apsvērumā izteica vispārējas piezīmes saistībā ar visām konkrētajām vielām.

68 Šo ievada piezīmju formulējums ir šāds:

“(19)

Robežvērtības arsēnam, svinam, antimonam, bārijam un dzīvsudrabam, kas noteiktas Otrajos noteikumos attiecībā uz iekārtu un produktu drošuma likumu (*Verordnung über die Sicherheit von Spielzeug – 2. GPSGV*), atbilst Direktīvā 88/378/EEK paredzētajām robežvērtībām, ko ES piemēro kopš 1990. gada. Šīs robežvērtības noteica, pamatojoties uz tajā laikā pieejamiem zinātniskiem datiem, proti, [...] Zinātnes padomdevēju komitejas 1985. gada zinātniskā atzinuma par ķīmisko savienojumu toksisko un ekotoksisko iedarbību [...] “Ziņojums EUR 12964(EN)” III nodaļu “Rotālietu ķīmiskās īpašības” (*Report EUR 12964(EN) “Chemical properties of toys”*). Robežvērtību noteikšanai izmantoja aptuveno pārtikas devu pieaugušajiem. Pieņēma, ka bērni ar aptuveno ķermeņa svaru līdz 12 kg uzņemu maksimums 50 % no pieaugušo devas un ka devums no rotaļlietām nedrīkstētu būt lielāks par 10 %.

(20) Direktīva, ko pieņēma 2009. gadā, aizstāja Direktīvu 88/378/EEK un modernizēja ķīmiskajām vielām piemērojamo tiesisko regulējumu, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus, kas bija pieejami pārskatīšanas laikā.

- (21) Direktīvā noteiktās robežvērtības arsēnam, svinam, antimonam, bārijam un dzīvsudrabam aprēķina šādi: pamatojoties uz Nīderlandes Sabiedrības veselības un vides aizsardzības valsts institūta (*RIVM*) ieteikumiem, kas sniegti 2008. gada ziņojumā “Ķīmiskās vielas rotaļlietās. Vispārīga metodoloģija rotaļlietu ķīmiskās drošības izvērtēšanai, īpaši ņemot vērā ķīmiskos elementus”, rotaļlietās esošo ķīmisko vielu iedarbība uz bērnu nedrīkst pārsniegt konkrētu līmeni, ko sauc par “pieļaujamo dienas devu”. Tā kā bērni ir pakļauti ķīmisko vielu iedarbībai arī no citiem avotiem, rotaļlietās drīkst būt tikai procentuāla daļa no pieļaujamās dienas devas. Toksikoloģijas, ekotoksikoloģijas un vides zinātniskā komiteja (*CSTEE*) 2004. gada ziņojumā norādīja, ka rotaļlietās drīkst būt maksimums 10 % no pieļaujamās dienas devas. Tomēr īpaši toksiskām vielām (piemēram, arsēnam, svinam un dzīvsudrabam) likumdevējas iestādes nolēma, ka ieteicamais daudzums nedrīkst pārsniegt 5 % no pieļaujamās dienas devas, lai nodrošinātu, ka vielu klātbūtne ir tikai tādā daudzumā, kas atbilst labai ražošanas praksei. Lai iegūtu robežvērtības, maksimālā pieļaujamās dienas devas daļa jāreizina ar bērna svaru (apmēram 7,5 kg) un jāizdala ar norītā rotaļlietu materiāla daudzumu, ko aptuveni noteicis *RIVM* un kas ir 8 mg dienā noskrāpētām rotaļlietas materiālam, 100 mg trauslam rotaļlietas materiālam un 400 mg šķidram vai lipīgam rotaļlietas materiālam. Šos norišanas ierobežojumus atbalstīja Veselības un vides apdraudējuma zinātniskā komiteja (*SCHER*) savā 2010. gada 18. maijā pieņemtajā atzinumā “Risks saistībā ar organiskām *CMR* vielām rotaļlietās” (“*Risks from organic CMR substances in toys*”). Tā kā pieļaujamās dienas devas nosaka zinātniskos pētījumos un zinātnieki nepārtraukti attīstās, likumdevējas iestādes ir paredzējušas grozīt šīs robežvērtības, kad būs pieejami jauni zinātniskie dati.
- (22) Direktīvā ir noteiktas migrācijas robežvērtības, bet valsts vērtības, ko Vācija vēlas saglabāt, ir izteiktas biopieejamībā. Biopieejamība ir definēta kā ķīmisko vielu daudzums, kas reāli izdalās no rotaļlietas, un to var, taču ne visos gadījumos, uzņemt cilvēka ķermenī. Migrācija ir definēta kā daudzums, kas reāli izdalās no rotaļlietas un reāli nonāk cilvēka ķermenī. Komisija atzīst, ka biopieejamības robežvērtības, kas noteiktas 1990. gadā, pārveidoja par migrācijas robežvērtībām, ko iekļāva standartā EN 71-3: Noteiktu elementu migrācija, taču šīs pārveidošanas nolūkā veiktie aprēķini bija aptuveni. Izmantotās pieļaujamās dienas devas ir pamatotas ar 1985. gada ieteikumiem. Rotaļlietas materiāla dienas devu – 8 mg noteica un korekcijas veica, lai pēc iespējas samazinātu toksisko elementu iedarbību uz bērnu, piemēram, samazinot migrācijas robežvērtību bārijam, bet, lai nodrošinātu analītisko pamatotību, paaugstināja migrācijas robežvērtību, piemēram, antimonam un arsēnam.
- (23) Komisija norāda, ka standarti nav obligāti, un tos brīvprātīgi izmanto nozarē, veicot atbilstības vērtēšanas procedūras, kas norādītas tiesību aktos. Turklāt šobrīd notiek standarta EN 71-3 pārskatīšana, lai sniegtu pieņemumu par atbilstību jaunajām robežvērtībām, kas noteiktas direktīvā.
- (24) Visbeidzot, jāpiebilst, ka, izveidojot robežvērtības direktīvā un standartā EN 71-3, ņēma vērā dažādus zinātniskus apsvērumus. Direktīvā noteiktās robežvērtības ir pamatotas ar saskaņotu un pārredzamu zinātniski toksikoloģisku pieeju, garantējot drošību, tādēļ tās var uzskatīt par atbilstošākām.”

– Par kritēriju, kas piemērojams, veicot LESD 114. panta 4. un 6. punktā paredzēto pārbaudi, neievērošanu

- ⁶⁹ Vācijas Federatīvā Republika norāda, ka, ciktāl Komisija valsts noteikumu attiecībā uz antimonu, arsēnu un dzīvsudrabu spēkā esamības saglabāšanas atteikumu ir balstījusi uz faktu, ka tā neesot pierādījusi, ka Direktīvā 2009/48 paredzētās migrācijas robežvērtības nesniedz atbilstošu aizsardzības līmeni (apstrīdētā lēmuma 43. apsvēruma) vai arī ka tās būtu varējušas izraisīt nelabvēlīgu ietekmi uz veselību (apstrīdētā lēmuma 59.–62. apsvēruma), apstrīdētais lēmums esot pieņemts, neievērojot kritēriju, kas piemērojams, veicot LESD 114. panta 4. un 6. punktā paredzēto pārbaudi, kā tas ir noteikts judikatūrā.

- 70 Runājot par kritēriju, kas piemērojams Komisijas veiktajām un LESD 114. panta 4. un 6. punktā minētajām pārbaudēm, Tiesa ir precizējusi, ka dalībvalsts lūgumu, kura mērķis ir panākt iepriekš pastāvējušo tās valsts noteikumu spēkā esamības saglabāšanu, var pamatot ar riska sabiedrības veselībai novērtējumu, kas atšķiras no Savienības likumdevēja norādītā novērtējuma, veicot saskaņošanas pasākumu, no kura ir paredzēta atkāpe šajos valsts noteikumos. Šajā nolūkā lūguma iesniedzējai dalībvalstij ir jāpierāda, ka minētajos noteikumos tiek nodrošināts augstāks sabiedrības veselības aizsardzības līmenis nekā ar Savienības saskaņošanas pasākumu un ka ar tiem netiek pārsniegts tas, kas ir vajadzīgs šī mērķa sasniegšanai (iepriekš 50. punktā minētais spriedums lietā Dānija/Komisija, 64. punkts).
- 71 Izskatāmajā lietā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka attiecībā uz katru no trim konkrētajām vielām Vācijas Federatīvā Republika sava uz LESD 114. panta 4. punktu balstītā lūguma pamatojumam ir iesniegusi to pašu argumentāciju, proti, ka šo vielu, kas ietvertas noskrāpētā materiālā, ar Direktīvu 2009/48 ieviestās robežvērtības ir palielinājušās salīdzinājumā ar EN 71-3 standartā minētajām, jo pēdējā minētajā standartā Direktīvā 88/378 paredzētās biopieejamības robežvērtības ir pārvērstas par migrācijas robežvērtībām un pārņemtas paziņotajos valsts noteikumos (apstrīdētā lēmuma 34., 40., 57. un 58. apsvērums). Savā 2011. gada 2. marta vēstulē Vācijas Federatīvā Republika uzsvēra, ka, ņemot vērā iepriekš minēto argumentāciju, Direktīvas 2009/48 aizsardzības līmenis esot nepietiekams un ka valsts noteikumi esot vairāk ierobežojoši un līdz ar to nodrošinot augstāku veselības aizsardzības līmeni par no Direktīvas 2009/48 izrietošo.
- 72 Ar šo argumentāciju Vācijas Federatīvā Republika apgalvo ne tikai, ka ar saskaņošanas pasākumu nodrošinātais aizsardzības līmenis ir nepietiekams, bet vienlaicīgi arī, ka valsts noteikumos piešķirtais aizsardzības līmenis ir augstāks, kas atbilstoši judikatūrai šajā jomā patiešām ir jāpierāda lūguma iesniedzējai dalībvalstij.
- 73 Šie divi apgalvojumi patiesībā ir objektīvi un cieši saistīti, un Komisija apstrīdētajā lēmumā uz šo argumentāciju ir atbildējusi tikai salīdzinoši, paskaidrojot iemeslus, kuru dēļ tā “[Direktīvā 2009/48] noteiktās robežvērtības [uzskata] par atbilstošākām” (apstrīdētā lēmuma 36., 42. un 62. apsvērums).
- 74 Tāpat ir skaidrs, ka Vācijas Federatīvā Republika ir lūgusi saglabāt spēkā valsts noteikumus, vienlaicīgi atzīstot, ka no Direktīvā 2009/48 noteiktajām antimona un dzīvsudraba robežvērtībām nevar rasties nelabvēlīga ietekme uz cilvēka veselību (apstrīdētā lēmuma 40. un 59. apsvērums), ko Komisija tikai pieņēma zināšanai (apstrīdētā lēmuma 43. un 62. apsvērums).
- 75 Visbeidzot, ir jāuzsver, ka Komisija, veicot analīzi saistībā ar antimonu un dzīvsudrabu, skaidri ir norādījusi, ka Vācijas Federatīvā Republika nav iesniegusi nevienu pierādījumu par to, ka “Vācijas pasākumi nodrošina augstāku aizsardzības līmeni” (apstrīdētā lēmuma 43. un 62. apsvērums), lai gan šī pēdējā norāde tieši atbilst tā pierādījuma priekšmeta definīcijai, kas ir jāiesniedz lūguma iesniedzējai dalībvalstij. Tomēr šādas norādes neesamība attiecībā uz arsēnu nav pietiekama, lai pierādītu LESD 114. panta 4. un 6. punktā paredzētajai pārbaudei piemērojamā kritērija neievērošanu, jo no kopējās apstrīdētā lēmuma sistēmas izriet, ka šis kritērijs ir ievērots.
- 76 No tā izriet, ka iebildums ir noraidāms.
- Par LESD 114. panta 4. un 6. punkta piemērošanas nosacījumu vērtējumu pēc būtības
- 77 Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka Komisija kļūdaini esot novērtējusi faktisko situāciju un tiesiski nepareizi piemērojusi LESD 114. panta 4. un 6. punktu, uzskatot, ka nav ticis pierādīts, ka valsts noteikumos ir noteikts augstāks bērnu veselības aizsardzības līmenis nekā Direktīvā 2009/48.

- 78 Argumentācijā, kas izklāstīta tās pamata pirmajā daļā “Paziņoto valsts noteikumu spēkā esamības saglabāšanas pamatojumi (pašiem sava valsts koncepcija)”, Vācijas Federatīvā Republika pauž dažādus apsvērumus saistībā ar labas ražošanas prakses principu un piesardzības principu, kurus Komisija neesot pietiekami ņēmusi vērā, izstrādājot Direktīvu 2009/48.
- 79 Vācijas Federatīvā Republika, pirmkārt, norāda, ka konkrētais paziņotajos noteikumos paredzētais robežvērtību līmenis atbilst tam, kas ir nepieciešams no toksikoloģiskā viedokļa un ir realizējams no tehnoloģiskā viedokļa, un ka tā tātad ir rīkojusies konsekventi, ņemot vērā “labas ražošanas prakses principu”, turpretī, izstrādājot Direktīvu 2009/48, kurā migrācijas robežvērtības ir balstītas uz saistībā ar vienkāršām diskusijām izstrādāto *RIVM* ziņojumu, minētais princips neesot pietiekami ņemts vērā. Direktīva 2009/48 esot arī pretrunā citām atvasināto tiesību normām, kurās ir atsauce uz šo principu, saistībā ar jautājumu par kaitīgo vielu esamību patēriņa precēs.
- 80 Jānorāda, ka šī argumentācija ir pretrunā Direktīvas 2009/48 tekstam, no kura, it īpaši no direktīvas preambulas 3., 20. un 22. apsvēruma, izriet tehnoloģiskā jautājuma ņemšana vērā.
- 81 Tā vispirms Direktīvas 2009/48 preambulas 3. apsvērumā ir noteikts, ka “tomēr tehnoloģiju attīstība rotaļlietu tirgū radījusi jaunas problēmas attiecībā uz rotaļlietu drošumu un izraisījusi arvien lielākas patērētāju bažas. Lai ņemtu vērā šīs pārmaiņas un precizētu tiesisko regulējumu, kas ir rotaļlietu tirdzniecības pamatā, būtu jāpārskata un jāuzlabo atsevišķi Direktīvas 88/378/EEK aspekti un skaidrības labad minētā direktīva būtu jāaizstāj ar šo direktīvu”. Turpinājumā Direktīvas 2009/48 preambulas 20. apsvērumā ir precizēts, ka “būtu jāatjaunina dažas drošuma pamatprasības, kas paredzētas Direktīvā 88/378/EEK, ņemot vērā tehnikas attīstību, kas notikusi, kopš pieņemta minētā direktīva”, un ka “pateicoties tehnikas attīstībai, jo īpaši attiecībā uz elektriskajām īpašībām, var tikt pārsniegta Direktīvā 88/378/EEK noteiktā 24 voltu robeža, garantējot, ka attiecīgās rotaļlietas izmantošana ir droša”. Visbeidzot, Direktīvas 2009/48 preambulas 22. apsvērumā, kas atgādināts iepriekš 10. punktā, skaidri ir izteikta nepieciešamība, nosakot robežvērtības, “nodrošināt [...], ka rotaļlietām ir tikai tādas īpašības, kas ir saskaņā ar labu ražošanas praksi”.
- 82 Ir skaidrs arī, ka, lai izstrādātu Direktīvas 2009/48 priekšlikumu, Komisija ir balstījusies uz *RIVM* ziņojumu, kurā ir skaidri norādīts, ka tā mērķis ir it īpaši “pārbaudīt, kā noteiktu rotaļlietas ietvertu elementu robežvērtības, kas paredzētas Direktīvas 88/378/EEK par rotaļlietu drošumu II pielikuma [II 3. punktā], būtu pārskatāmas, pamatojoties uz jaunākajiem zinātniskajiem atzinumiem”. Autori ir arī norādījuši, ka tie attiecīgajā ziņojumā sniedz “metodoloģiju, kas balstīta uz notikušu risku, kuru var izmantot, lai novērtētu saskarsmes ar rotaļlietās ietvertajām ķīmiskajām vielām drošumu”. Šie citāti ir pretrunā prasītājas apgalvojumam, saskaņā ar kuru *RIVM* ziņojums “nekādā ziņā nav ticis izstrādāts, lai to piemērotu vai izmantotu par piemērošanas pamatu praksē”.
- 83 Tas vien, ka šīs metodes piemērošana attiecībā uz noteiktiem elementiem ir varējusi novest pie augstākām migrācijas robežvērtībām par tām, kas ir atļautas saskaņā ar Direktīvu 88/378, obligāti nenozīmē, kā to liek noprast Vācijas Federatīvā Republika, ka, izstrādājot Direktīvu 2009/48, nav pietiekami ņemts vērā labas ražošanas prakses princips.
- 84 Līdz ar to ir jākonstatē, ka Vācijas Federatīvās Republikas apgalvojums, saskaņā ar kuru attiecīgais pasākums esot pretrunā arī citām atvasināto tiesību normām, kurās ir atsauce uz labas ražošanas prakses principu, ir balstīts uz pieņēmumu, kurš nav ticis pierādīts.
- 85 Otrkārt, Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka, izstrādājot Direktīvu 2009/48, kā to apliecina robežvērtības antimonam, arsēnam un dzīvsudrabam šajā direktīvā, kā arī specifiskā jautājuma par pieļaujamo arsēna dienas devu aplūkošana, nav pietiekami ņemts vērā arī piesardzības princips, kurš parasti ir piemērojams it īpaši nedrošības zinātniskajā līmenī gadījumā. Direktīvā 2009/48 attiecībā uz arsēnu esot norādīta pieļaujamā dienas deva 1 μg uz vienu kg ķermeņa svara dienā, lai gan atbilstoši EPNI uzskatam esot neiespējami noteikt šīs vielas jebkādu pieļaujamo devu, neradot risku veselībai.

- 86 Ir jānorāda, ka saistībā ar savu lūgumu atbilstoši LESD 114. panta 4. punktam Vācijas Federatīvā Republika iesniedza identisku argumentāciju jautājumā par pieļaujamo dienas devu arsēnam.
- 87 Apstrīdētā lēmuma (31.–33. apsvērumā) Komisija uz šo argumentāciju atbildēja šādi:
- “(31) Komisija saņēma informāciju par EPNI 2009. gada pētījumu par arsēnu un uztvēra to kā jaunus zinātniskus datus, kas var likt pārskatīt arsēna robežvērtības, tādēļ pētījumu aizsūtīja *SCHER* komitejai. Savā atzinumā [...] *SCHER* norādīja, ka EPNI nav noteikusi pieļaujamo dienas devu, bet izmantojusi uz risku balstītu vērtību. *SCHER* savos iepriekšējos atzinumos [...] secināja, ka “arsēnam ir nelineāra devas un atbildes reakcijas saistība attiecībā uz vēzi”. Izmantojot šobrīd noteikto likumīgi atļauto robežu dzeramajam ūdenim (10 µg/l) un EPNI noteikto iedarbību caur pārtiku vidusmēra patērētājam, *SCHER* secina, ka arsēna dienas uzņemšanas deva cilvēkam ir apmēram 1 µg/kg [...] ķermeņa svara/dienā un tas nepalielina audzēja rašanās iespēju. Šo vērtību var izmantot kā pragmatisku pieļaujamo dienas devu, bet vielas iedarbība uz bērniem no rotaļlietām nedrīkst pārsniegt 10 %.
- (32) Vērtība, kuru savos secinājumos iekļāva *SCHER*, atbilst pieļaujamai dienas devai, ko ieteica *RIVM* un ko izmantoja direktīvā, lai aprēķinātu arsēna migrāciju no rotaļlietām. Tādēļ Komisija secināja, ka nevajag grozīt robežvērtības arsēnam, jo nav izveidota jauna pieļaujamā dienas deva, kas varētu likt apšaubīt direktīvā piešķirto aizsardzības līmeni.
- (33) Komisija arī vēlas uzsvērt, ka Vācijas iestādes savu prasību saglabāt valstī noteiktās robežvērtības arsēnam ir pamatojušas ar atsauci uz pieļaujamām dienas devām, kas noteiktas EPNI 2009. gada pētījumā. Komisija norāda, ka paziņotie pasākumi nešķiet atbilstoši šim pamatojumam. Paziņotās robežvērtības ir iegūtas no aptuvenām pārtikas devām, kas noteiktas 1985. gadā, nevis no EPNI 2009. gadā ieteiktajām devām.”
- 88 No vienas puses, ir jākonstatē, ka Vācijas Federatīvā Republika savos rakstveida dokumentos nav sniegusi nevienu apsvērumu par šo apstrīdētā lēmuma daļu un tātad nevienu pierādījumu, ar kuru varētu tikt atspēkoti Komisijas secinājumi, kas balstīti uz Veselības un vides apdraudējuma zinātniskās komitejas (*SCHER*) atzinumu. No otras puses, ir jāuzskata, ka Vācijas Federatīvā Republika, lai pierādītu, ka nav pietiekami ņemts vērā piesardzības princips, nevar vienīgi atsaukties uz Direktīvā 2009/48 paredzētajām robežvērtībām antimonam, arsēnam un dzīvsudrabam.
- 89 Katrā ziņā iz jāuzsver, ka ar argumentāciju, kas atgādināta iepriekš 79. un 85. punktā un rakstveida dokumentos sagrupēta ar nosaukumu “Paziņoto valsts noteikumu spēkā esamības saglabāšanas pamatojumi (pašiem sava valsts koncepcija)”, Vācijas Federatīvā Republika nedz pierāda, nedz arī pat apgalvo, ka tā ir izpildījusi tai uzlikto pierādīšanas, proti, ka paziņotie valsts noteikumi sniedz augstāku aizsardzības līmeni nekā Direktīva 2009/48, pienākumu. No prasības pieteikuma turklāt izriet, ka šis jautājums ir specifiska izklāsta, kurš formāli neietilpst iepriekš minēto rakstveida dokumentu daļā, priekšmets.
- 90 Argumentācijā, kas izklāstīta tās pamata otrajā daļā, Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka tā ir pierādījusi, ka paziņotajos valsts noteikumos, kuros ir paredzētas robežvērtības arsēnam, antimonam un dzīvsudrabam, tiek nodrošināts augstāks bērnu veselības aizsardzības līmenis nekā Direktīvā 2009/48.
- 91 Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka paziņoto noteikumu migrācijas robežvērtības, kas iegūtas, veicot pārveidi atbilstoši EN 71-3 standarta noteikumiem, izrādās zemākas nekā Direktīvā 2009/48 paredzētās, jo pēdējā minētajā tātad pieļauta būtiskāka bērnu pakļaušana kaitīgām vielām. Atbilstoši Vācijas Federatīvās Republikas uzskatam šis apstāklis pats par sevi ļauj secināt, ka ir ticami pierādīts, ka paziņotie valsts noteikumi nodrošina augstāku aizsardzības līmeni nekā Direktīva 2009/48. Savus apgalvojumus, ilustrējot tos, Vācijas Federatīvā Republika pamato ar Direktīvā 2009/48 ietvertu migrācijas robežvērtību pārveides par biopieejamības robežvērtībām palīdzību un apgalvo, ka pēc

pārveides valsts noteikumos paredzētās robežvērtības – neatkarīgi no tā, vai runa ir par atsevišķu vai visaptverošu novērtējumu, – izrādās zemākas par Direktīvas 2009/48 biopieejamības robežvērtībām un tas tā ir neatkarīgi no tā, kāda ir attiecīgās rotaļlietas materiāla viela vai konsistence.

- 92 Vispirms iepriekš 70. punktā tika atgādināts, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalsts lūgumu, kura mērķis ir panākt iepriekš pastāvējušo tās valsts noteikumu spēkā esamības saglabāšanu, var pamatot ar riska sabiedrības veselībai novērtējumu, kas atšķiras no Savienības likumdevēja norādītā novērtējuma, veicot saskaņošanas pasākumu, no kura ir paredzēta atkāpe šajos valsts noteikumos. Šajā nolūkā lūguma iesniedzējai dalībvalstij ir jāpierāda, ka ar minētajiem noteikumiem tiek nodrošināts augstāks sabiedrības veselības aizsardzības līmenis nekā ar Savienības saskaņošanas pasākumu un ka ar tiem netiek pārsniegts tas, kas ir vajadzīgs šī mērķa sasniegšanai.
- 93 Pirmkārt, ir jāpārbauda Vācijas Federatīvās Republikas apgalvojums, saskaņā ar kuru paziņoto noteikumu migrācijas robežvērtības, kas iegūtas, veicot pārveidi atbilstoši EN 71-3 standarta noteikumiem, izrādās zemākas nekā Direktīvā 2009/48 paredzētās, kas pierādītu, ka ar minētajiem noteikumiem tiek nodrošināts augstāks sabiedrības veselības aizsardzības līmenis nekā ar saskaņošanas pasākumu.
- 94 Šī apgalvojumu atbalstam Vācijas Federatīvā Republika ir iesniegusi sinoptisku tabulu, kura bija ietverta jau 2011. gada 2. marta vēstulē (turpmāk tekstā – “1. tabula”), kas atbilst novērtējumam, ko ir veicis *BfR* un kurā pēdējais minētais ir secinājis, ka Direktīvā 2009/48 paredzēto migrācijas robežvērtību piemērošana izraisa, ka bērni uzņem lielāku daudzumu arsēna, antimona un dzīvsudraba, nekā [tas ir paredzēts] paziņotajos valsts noteikumos, pat ja pēdējos minētajos nav veikta rotaļlietas materiāla konsistences nodalīšana. Šajā tabulā ir ietverti dati attiecībā uz salīdzinājumu starp Direktīvas 2009/48 migrācijas robežvērtībām rotaļlietām, kas ir no materiāla, kuru var noskrāpēt, un EN 71-3 standarta migrācijas robežvērtībām rotaļlietām, kurā par migrācijas robežvērtībām ir pārveidotas Direktīvas 88/378 biopieejamības robežvērtības, kas ir identiskas paziņotajiem valsts noteikumiem. Vācijas Federatīvā Republika piebilst, ka tās izklāsts nav ierobežots ar salīdzinājumu ar noskrāpētu rotaļlietas materiālu, kas ir norādīts tikai kā piemērs, jo lielākā daļa rotaļlietu ir no noskrāpējamajiem materiāliem.
- 95 1. tabulā ir ietverti tostarp šādi dati:

Elements	EN 71-3 – mg/kg	Direktīva 2009/48 – mg/kg
Arsēns	25	47
Dzīvsudrabs	60	94
Antimons	60	560

- 96 Jāatgādina, ka robežvērtības attiecībā uz kaitīgām vielām, no vienas puses, Otrajos 2011. gada *GPSGV*, kuros ir pārņemtas Direktīvas 88/378 vērtības, un, no otras puses, Direktīvā 2009/48 nav noteiktas vienādi. Tādējādi Direktīvā 2009/48 ir paredzētas atšķirīgas migrācijas robežvērtības atkarībā no trīs veidu attiecīgās rotaļlietas materiāliem, turpretī valsts noteikumos ir paredzētas visu veidu rotaļlietām – neatkarīgi no attiecīgās rotaļlietas materiāla konsistences – piemērojamās biopieejamības robežvērtības.
- 97 Tā kā Vācijas Federatīvajai Republikai ir jāiesniedz pierādījumi, kas ļauj veikt salīdzinājumu starp attiecīgajiem datiem, tas Vācijas Federatīvajai Republikai lika izmantot biopieejamības robežvērtību pārveidi par migrācijas robežvērtībām, kā tā ir veikta EN 71-3 standartā.

- 98 Apstrīdētā lēmuma 22. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka “biopieejamības robežvērtības, kas noteiktas 1990. gadā, [tikušas pārveidotas] par migrācijas robežvērtībām, kas iekļautas standartā EN 71-3: Noteiktu elementu migrācija”, “taču šis pārveidošanas nolūkā veiktie aprēķini bija “aptuveni””.
- 99 Komisija attiecībā uz katru konkrēto vielu apstrīdēja risku cilvēka veselībai novērtējumu, ko Vācijas Federatīvā Republika ieguvusi no šo vielu, kas ir noskrāpēta materiāla rotaļlietās, migrācijas robežvērtību palielināšanās konstatējuma. Tādējādi apstrīdētajā lēmumā tā attiecībā uz arsēnu (36. apsvērumš), antimonu (42. apsvērumš) un dzīvsudrabu (61. apsvērumš) uzskatīja šādi:
- “[Šo vielu] migrācijas robežvērtības standartā EN 71-3 ir iegūtas no biopieejamības robežvērtībām, kas noteiktas Direktīvā 88/378/EEK, pamatojoties uz 1985. gadā izveidotajām aptuvenajām pārtikas devām. Izmantotajā aprēķina metodē nav ņemts vērā ne bērna svars, ne atšķirības starp rotaļlietu materiāliem, kā tas ir darīts direktīvā. Tādēļ Komisija uzskata direktīvā noteiktās robežvērtības par atbilstošākām.”
- 100 Šajā ziņā Vācijas Federatīvā Republika pamatoti atgādina, ka lūgumu iesniedzošā dalībvalsts, lai pamatotu valsts noteikumu spēkā esamības saglabāšanu, var norādīt, ka tā risku sabiedrības veselībai novērtē citādāk, nekā to saskaņošanas pasākumā ir veicis Savienības likumdevējs, jo šie atšķirīgie risku novērtējumi leģitīmi var tikt veikti, turklāt tiem nav noteikti jābūt pamatotiem ar atšķirīgiem vai jauniem zinātniskiem datiem (iepriekš 50. punktā minētais spriedums lietā Dānija/Komisija, 63. punkts), tomēr tai ir jāpierāda, kādā ziņā Komisija ir veikusi kļūdainu tajā jau iesniegto pierādījumu novērtējumu un kādēļ tā prasa atšķirīgu Vispārējās tiesas veiktu interpretāciju.
- 101 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka Direktīvā 2009/48 ir ieviestas migrācijas robežvērtības, risku veselībai aplūkojot kā tādu, kas ir saistīts ar attiecīgās kaitīgās vielas daudzumu, kas var izdalīties no rotaļlietas un kuru bērns var uzņemt. Direktīvas 2009/48 migrācijas robežvērtības attiecībā uz tādām vielām kā antimons, arsēns un dzīvsudrabs, ir noteiktas, pamatojoties uz *RIVM* ziņojumu, kurā tika noteikts paredzamais bērna norītā rotaļlietu materiāla daudzums, attiecīgajā gadījumā 8 mg dienā noskrāpētam rotaļlietas materiālam, 100 mg – trauslam rotaļlietas materiālam un 400 mg – šķīdram vai lipīgam rotaļlietas materiālam. Šos norišanas ierobežojumus atbalstīja *SCHER* savā 2010. gada 18. maijā pieņemtajā atzinumā “*Risks from organic CMR substances in toys*” (“Risks saistībā ar organiskām *CMR* vielām rotaļlietās”) (apstrīdētā lēmuma 21. apsvērumš), un saskaņā ar *SCHER* 2010. gada 1. jūlija atzinumu tas atbilst “nelabvēlīgākajam paredzamajam uzņemšanas norijot gadījumam”.
- 102 Tātad daudzums, kurš var tikt uzņemts, ir atkarīgs no pašas rotaļlietu materiāla konsistences, bet šāds nodalījums EN 71-3 standartā, kurā ir paredzēts viens un tas pats mērījums attiecībā uz visiem materiāliem, nav veikts. Tajā ir precizēts, ka “dažādu rotaļlietu materiālu kopējā vidējā uzņemšana 8 mg apmērā dienā tika ieviesta kā darba pieņēmums, zinot, ka dažos īpašos gadījumos šī vērtība var būt augstāka”.
- 103 Otrkārt, lai gan Vācijas Federatīvā Republika savos rakstveida dokumentos nav izteikusi nevienu apsvērumu attiecībā uz to, ka EN 71-3 standartā piemērotajā aprēķina metodē nav ņemts vērā bērna svars, atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, tā norādīja, ka EN 71-3 standartā piemērotajā aprēķina metodē ir ņemts vērā, ka bērnam salīdzinājumā ar pieaugušo ir mazāks svars, jo tā ir balstīta uz biopieejamības robežvērtībām, kuras ir noskaidrotas saistībā ar bērniem līdz 12 gadu vecumam. Biopieejamības definīcija Direktīvas 88/378 izpratnē esot balstīta uz Zinātnes padomdevējas komitejas atzinumu par ķīmisko savienojumu toksisko un ekotoksisko iedarbību, kurā esot konkrēti novērtēta uzņemtā dienas deva attiecībā uz bērniem un kurā ir bijusi vēlme nodrošināt, lai rotaļlietas veidotu tikai noteiktu apmēru no kopējās bērnu uzņemtās smago metālu devas. No tā izriet, ka bērnu nelielais svars ir ņemts vērā samazinātas dienas devas izteiksmē un tādējādi iekļauts arī migrācijas robežvērtībās EN 71-3 standarta izpratnē.

- 104 Šajā ziņā Komisijas atsauce uz to, ka aprēķina metodē nav ņemts vērā bērna svars, ir jāaplūko, ievērojot apstrīdētā lēmuma 19.–21. apsvērumu (skat. iepriekš 68. punktu), saskaņā ar kuriem Direktīvā 88/378 tika “pieņ[emts], ka bērni ar aptuveno ķermeņa svaru līdz 12 kg uzņemtu maksimums 50 % no pieaugušo devas”, turpretī Direktīvā 2009/48, lai iegūtu robežvērtības, “maksimālā pieļaujamās dienas devas daļa jāreizina ar bērna svaru (apmēram 7,5 kg) un jāizdala ar norītā rotaļlietu materiāla daudzumu, ko aptuveni noteicis RIVM un kas ir 8 mg dienā noskrāpētam rotaļlietas materiālam, 100 mg trauslam rotaļlietas materiālam un 400 mg šķidram vai lipīgam rotaļlietas materiālam”. Tādējādi Komisija pamatoti ir uzskatījusi, ka EN 71-3 standarta aprēķina metodē nav atbilstoši ņemts vērā bērna svars, lai arī apstrīdētā lēmuma 22. apsvērumā tā ir konstatējusi korekcijas, kas šīs tiesību normas kontekstā veiktas, lai samazinātu toksisko elementu iedarbību uz bērnu.
- 105 Treškārt, Komisijas attiecībā uz aprēķina metodes, kas izmantota migrācijas robežvērtību EN 71-3 standartā noteikšanai, nozīmīgumu izvirzītais arguments ir zinātniski skaidri pamatots ar SCHER, kuru Komisija pilnvaroja, lai noteiktu, vai Direktīvā 2009/48 paredzētās migrācijas vērtības ir stingrs zinātnisks pamats, lai pierādītu drošas 19 ķīmisko elementu migrācijas robežvērtības, 2010. gada 1. jūlija atzinumu.
- 106 Sava atzinuma pamatojumā SCHER it īpaši ir norādījusi, ka attiecībā uz EN 71-3 standartu tika veikti starplaboratoriju izmēģinājumi saistībā ar astoņiem ķīmiskajiem elementiem, kuri dažādās laboratorijās atklāja mērījumu nobīdes, kuras var atšķirties pat 10 reizes, kas radīja bažas par metodes uzticamību un par pašreiz piemēroto korekcijas koeficientu izmantošanas veida atbilstību, piebilstot, ka EN 71-3 standartā izmantotā ķīmisko elementu migrācijas mērījumu metode nav uzticama.
- 107 Šie skaidrie SCHER secinājumi ir pret 1. tabulā, kas balstīta uz EN 71-3 standarta migrācijas mērījumu metodi, ietverto salīdzinošās analīzes pamatojuma uzticamību un tātad tās rezultātu spēkā esamību. Šajā ziņā, lai arī Vācijas Federatīvā Republika atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu ir apgalvojusi, ka laboratoriju salīdzinošā pētījuma nozīme un mērķis nebija noteikt metodes uzticamību, tomēr ir jākonstatē, ka tā pati šī salīdzinošā pētījuma mērķu vidū ir minējusi mērķi “identificēt problēmas, kas saistītas ar tehniku un metodoloģiju”.
- 108 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka var tikt ņemtas vērā migrācijas robežvērtības, kas iegūtas no EN 71-3 standartā veiktās Direktīvas 88/378 biopieejamības robežvērtību pārveides, kā tās ir minētas 1. tabulā, ir jānorāda, ka Vācijas Federatīvās Republikas rakstveida dokumentos ir veikts nepilnīgs riska veselībai novērtējuma atspoguļojums.
- 109 Komisija tiesvedībā šajā instancē iesniedza tabulu (turpmāk tekstā – “2. tabula”), atkārtojot to pašu salīdzinājumu, kāds ir ietverts 1. tabulā, bet attiecībā uz visiem Direktīvā 2009/48 minētajiem rotaļlietu materiāliem. Šī tabula ir atspoguļota šādi:

Elements	Šķidrums vai lipīgs materiāls – migrācija (mg/kg)	Sauss, trausls, pulverveida vai lokans materiāls – migrācija (mg/kg)	Noskrāpēts materiāls – migrācija (mg/kg)	Paziņotie mērījumi – biopieejamība (µg)	Paziņoto mērījumu vērtības, kas pārveidotas par EN 71-3 standarta migrācijas vērtībām (mg/kg)
Antimons	11,3	45	560	0,2	60
Arsēns	0,9	3,8	47	0,1	25
Dzīvsudrabs	1,9	7,5	94	0,5	60

- 110 No iepriekš norādītās tabulas skaidri izriet, ka attiecībā uz šķidru vai lipīgu materiālu, kā arī sausu, trauslu, pulverveida vai lokanu materiālu Vācijas Federatīvās Republikas paziņotās vērtības, pārvēršot tās migrācijas vērtībās, ņemot vērā EN 71-3 standartu, ir būtiski augstākas nekā Direktīvā 2009/48 noteiktās vērtības.
- 111 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Vācijas Federatīvās Republikas saskaņā ar LESD 114. panta 4. punktu iesniegtā lūguma pamatojums ir balstīts tikai uz to, ka ir ņemtas vērā migrācijas robežvērtības saistībā ar noskrāpētajiem rotaļlietu materiāliem.
- 112 Ņemot vērā 2. tabulas datus, kurā pilnībā ir atspoguļoti pašas Vācijas Federatīvās Republikas salīdzinošo apsvērumu skaitliskie rezultāti, pēdējā minētā nevar pamatoti vispārīgi apgalvot, ka Direktīvā 2009/48 ir atļauta lielāka attiecīgo kaitīgo vielu migrācija, nekā tā ir atļauta paziņotajos valsts noteikumos, kas izraisa būtiskāku bērnu pakļaušanu šīm vielām, un ka šis apstāklis “pats par sevi” ļauj secināt, ka tā ir ticami pierādījusi, ka minētie noteikumi nodrošina augstāku aizsardzības līmeni nekā Direktīva 2009/48.
- 113 Protams, attiecībā uz noskrāpētu materiālu Direktīvā 2009/48 paredzētās migrācijas robežvērtības patiešām ir augstākas nekā tās, kas ir iegūtas, pārveidojot paziņotajos valsts noteikumos paredzētās biopieejamības robežvērtības.
- 114 Tomēr, kā to pamatoti norāda Komisija, pats iespējamais uzņemtais daudzums ir atkarīgs no izmantotā materiāla konsistences (skat. arī iepriekš 101. un 102. punktu). Tādējādi noskrāpēts materiāls bērnam ir grūtāk pieejams nekā sauss materiāls vai šķidrums materiāls, kuri var tikt viegli noriti un kurus tātad bērns var uzņemt lielākā daudzumā.
- 115 Vācijas Federatīvā Republika nav iesniegusi kritizējošus apsvērumus attiecībā uz jebkādu noskrāpēta rotaļlietas materiāla pieejamību. Tomēr tā ir apgalvojusi, ka, tā kā Direktīvā 2009/48 neesot skaidri precizēta savstarpējā attiecība starp visu trīs kategoriju materiālu migrācijas robežvērtībām, būtu jāpieņem, ka norādītais daudzums var migrēt katru dienu no katras no šīm kategorijām un ka, lai “katram gadījumam” definētu kopējo bērna, kurš vienas un tās pašas dienas laikā saskaras ar rotaļlietām no visiem trīs attiecīgajiem materiāliem, pakļaušanu, minētās vērtības būtu jāsummē.
- 116 Ar šo Vācijas Federatīvās Republikas argumentāciju nevar tikt pozitīvi pierādīts, ka paziņotie valsts tiesību noteikumi nodrošina augstāku cilvēka veselības aizsardzības līmeni, nekā tas izriet no Direktīvas 2009/48 piemērošanas, jo ir jāatgādina, ka ne tās noteikumos, ne EN 71-3 standarta noteikumos, kuros pēdējos minētajos paredzētās biopieejamības vērtības ir pārveidotas migrācijas robežvērtībās, nav veikta nošķiršana atkarībā no rotaļlietu materiāla konsistences. 1. tabulā ietvertā salīdzinošā analīze (iepriekš 95. punkts) šajā ziņā nevar lietderīgi pamatot iepriekš 115. punktā atgādināto argumentāciju.
- 117 Šajā ziņā šķiet, ka Vācijas Federatīvās Republikas argumentācija ir balstīta uz īpašas tādas situācijas uzsvēršanu, kura tiek atspoguļota kā gadījums, proti, gadījums, kad bērns vienlaicīgi tiek pakļauts visiem trim direktīvā minētajiem rotaļlietu veidojošajiem materiāliem, lai gan ir jānorāda, ka Vācijas Federatīvā Republika savos rakstveida dokumentos šo situāciju ir tikai pieminējusi, neatsaucoties ne uz vienu zinātnisku pētījumu.
- 118 Komisija norāda, ka šāda nostāja neesot reālistiska, un atsaucas uz *SCHER* 2011. gada 1. jūlija atzinumu, kurā *SCHER* norādīja, ka īpašie attiecīgo ķīmisko elementu ierobežojumi Direktīvā 2009/48 ir noteikti, ņemot vērā robežvērtības, kas balstītas uz veselību un pieļaujamajām dienas devām, kā arī ņemot vērā nelabvēlīgāko paredzamo uzņemšanas norijot gadījumu, proti, 8 mg/dienā attiecībā uz noskrāpētiem rotaļlietu materiāliem, 100 mg/dienā attiecībā uz sausu, trauslu, pulverveida vai lokanu rotaļlietas materiālu un 400 mg/dienā attiecībā uz šķidru vai lipīgu rotaļlietas materiālu. Tā kā bērni tiek pakļauti arī citas izcelsmes ķīmiskiem produktiem, kas nav rotaļlietas, *SCHER* atgādina savu viedokli, saskaņā ar kuru kopējā uzņemšana no rotaļlietām nedrīkstētu pārsniegt 10 % no pieļaujamās

dienas devas, bet ka attiecībā uz īpaši toksiskiem elementiem, piemēram, arsēnu, kadmiju, hromu, svinu, dzīvsudrabu un alvas organiskajiem savienojumiem, likumdevējs ir nolēmis, ka to daļa rotaļlietās nedrīkstētu pārsniegt 5 % no pieļaujamās dienas devas, lai nodrošinātu, ka vielu klātbūtne ir tikai tādā daudzumā, kas atbilst labai ražošanas praksei. *SCHER* piebilst, ka “nelabvēlīgākajā gadījumā, pakļaujot vienlaicīgi visiem trim šīs izcelsmes avotiem [proti, noskrāpētam materiālam, trauslam, pulverveida vai lokanam materiālam un šķidrām vai lipīgam materiālam], kopējā pakļaušana uzņemšanai caur muti šiem ķīmiskajiem elementiem [ir] 30 % un 15 % no pieļaujamās dienas devas” un ka “tomēr [ir] maz ticams, ka pakļaušana visiem šiem trim avotiem notiks vienlaicīgi”.

119 Tādējādi *SCHER* apšaubā pašu Vācijas Federatīvās Republikas argumentāciju, turklāt pēdējā minētā pret to neiebilst. Tiesa, Vācijas Federatīvā Republika atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu apgalvoja, ka *RIVM* ziņojumā, pamatojoties uz kuru tika noteiktas migrācijas robežvērtības atkarībā no materiāla veida, no kāda ir rotaļlieta (apstrīdētā lēmuma 21. apsvērums), attiecīgi saistībā ar sausām rotaļlietām un šķidrām rotaļlietām esot norādīts, ka 100 mg un 400 mg vērtības ir aptuveni novērtējums, kurš prasa dziļāku izpēti.

120 Tomēr ir jāsecina, ka Vācijas Federatīvā Republika, kuras arguments nav atbalstāms, *RIVM* apsvērumus citē tikai daļēji, jo *RIVM* attiecībā uz sausiem materiāliem ir norādījis:

“Tas, ka bērni uzņem 100 mg, tiek uzskatīts par saprātīgu [pieņēmumu], bet tas nedrīkst notikt katru dienu. Lai veiktu detalizētāku novērtējumu, attiecībā uz šāda veida uzņemšanu kā sākotnējo vērtību mēs ierosinām izmantot regularitāti vienu reizi nedēļā [...]. Tas ir aptuveni novērtējums un prasa plašāku izpēti [, un attiecībā uz šķidrām materiāliem] [...] uzņemšana 400 mg apmērā var būt gadījuma rakstura, nevis ik dienas. Lai veiktu detalizētāku novērtējumu, attiecībā uz šāda veida uzņemšanu kā sākotnējo vērtību mēs ierosinām izmantot regularitāti [vienu reizi] nedēļā [...]. Tas ir aptuveni novērtējums un prasa plašāku izpēti.”

121 Turklāt, pat pieņemot, ka būtu jāpieturas tikai pie *BfR* novērtējuma skaitliskajiem rezultātiem, kas ietverti 1. tabulā, tas tomēr nebūtu iemesls secinājumam par apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu. Tā kā Direktīvas 2009/48 migrācijas robežvērtības augstākas par valsts noteikumu robežvērtībām, kas iegūtas no pārveides atbilstoši EN 71-3 standartam, ir tikai vienā gadījumā, konkrēti, attiecībā uz noskrāpētu rotaļlietas materiālu, Komisijai nevar tikt pārņemts, ka tā ir noraidījusi lūgumu par valsts noteikumu spēkā esamības saglabāšanu, neveicot nekādu nošķiršanu atkarībā no rotaļlietas materiāla konsistences.

122 Otrkārt, Vācijas Federatīvā Republika tiesvedībā šajā instancē iesniedza arī otru tabulu, kurā ir ietverts salīdzinājums starp, no vienas puses, no Otro 2011. gada *GPSGV* 10. panta 3. punkta iegūtajām biopieejamības robežvērtībām, kuras ir tādas pašas kā tās, kas iegūtas no paziņotajiem valsts noteikumiem un Direktīvas 88/378, un, no otras puses, biopieejamības robežvērtībām, kas iegūtas Direktīvā 2009/48 attiecībā uz visu trīs veidu rotaļlietu kategorijām paredzēto migrācijas robežvērtību pārveides (turpmāk tekstā – “3. tabula”). Atbilstoši Vācijas Federatīvās Republikas uzskatam Otrā 2011. gada *GPSGV* biopieejamības robežvērtības attiecībā uz katru attiecīgo ķīmisko vielu un katra rotaļlietas materiāla konsistenci pēc pārveides izrādās zemākas par Direktīvas 2009/48 biopieejamības robežvērtībām, kā rezultātā tiek pierādīts arī, ka ar paziņotajiem valsts pasākumiem tiek nodrošināts augstāks bērnu veselības aizsardzības līmenis nekā ar Direktīvu 2009/48.

123 3. tabula ir atspoguļota šādi:

Elements	Biopieejamības robežvērtība, kas izriet no Otro 2011. gada <i>GPSGV</i> 10. panta 3. punkta	Biopieejamības robežvērtība – iegūta no pārveides –, kas izriet no Direktīvas 2009/48 II pielikuma III punkta 13. apakšpunkta		
	µg/dienā neatkarīgi no rotaļlietas materiāla konsistences	µg/dienā sausā, trauslā, pulverveida vai lokanā rotaļlietas materiālā	µg/dienā šķidrā vai lipīgā rotaļlietas materiālā	µg/dienā noskrāpētā rotaļlietas materiālā
Antimons	0,2	4,5	4,5	4,5
Arsēns	0,1	0,38	0,36	0,38
Bārijs	25	450	450	448
Svins	0,7	1,35	1,36	1,3
Dzīvsudrabs	0,5	0,75	0,76	0,76

124 3. tabula ir balstīta uz datiem, kas ietverti *BfR* izstrādātajā tabulā “Uzņemto devu un pieļaujamo migrācijas vērtību salīdzinājums attiecīgi atbilstoši Direktīvai 88/378/EEK, Direktīvai 2009/48/EK un EN 71-3 standartam”.

125 Tomēr vispirms ir jākonstatē, tāpat kā to dara Komisija, ka 3. tabulas mērķis ir salīdzināt uzņemtās dienas vērtības, kas attiecībā uz visām trīs rotaļlietu materiālu konsistencēm paredzētas Direktīvā 2009/48, ar vērtībām, kas iegūtas no EN 71-3 standarta, lai gan to aprēķinā ir ņemta vērā tikai viena rotaļlietas materiāla konsistence un EN 71-3 standarta migrācijas robežvērtības attiecībā uz sausiem un šķidriem rotaļlietu materiāliem nav ievērotas. Tādējādi, kā to pamatoti uzsver Komisija, *BfR* sniegtais paskaidrojums, saskaņā ar kuru “tiek ņemtas vērā tikai to noskrāpējamo rotaļlietu materiālu robežvērtības, kas paredzētas EN 71-3 standartā, jo tikai attiecībā uz šī veida materiālu ir piemērojams 8 mg apmērs, kurš var tikt uzņemts caur rotaļlietas materiālu, un vienīgais iespējamais salīdzinājums šajā ziņā ir salīdzinājums ar atbilstošajām Direktīvas 2009/48/EK migrācijas robežvērtībām”, nepārlicina, jo šajā ziņā būtu bijis iespējams izmantot, piemēram, Direktīvā 2009/48 paredzētos sausa un šķidra materiāla kvantitatīvos datus.

126 Turpinājumā – *BfR* izstrādātajā tabulā pieļaujamās dienas devas attiecas uz visiem trim materiāliem, kas Direktīvā 2009/48 tiek nošķirti, saskaitīti un salīdzināti tikai ar EN 71-3 standartā noteikto noskrāpējamo materiālu. Tādējādi *BfR* ir salīdzinājis saskaņā ar Direktīvu 88/378 8 mg rotaļlietas materiāla pieļaujamo vielas devu un pieļaujamo devu 508 mg rotaļlietas materiāla summu, proti, 8 mg noskrāpēta rotaļlietas materiāla, 100 mg sausa rotaļlietas materiāla un 400 mg šķidra rotaļlietas materiāla, bet tas groza tā secinājumus.

127 Visbeidzot, ir jāuzsver, ka biopieejamības robežvērtību salīdzinājums, uz kuru atsaucas Vācijas Federatīvā Republika, atspoguļo riska veselībai novērtējumu pretēji tam, kas ir balstīts uz jaunākajiem zinātniskajiem atzinumiem, pamatojoties uz kuriem ir pierādītas specifiskās prasības saistībā ar Direktīvas 2009/48 II pielikuma III punktā minētajām ķīmiskajām vielām. Šajā ziņā ir jāpiemin *SCHER* 2010. gada 1. jūlija atzinums, saskaņā ar kuru “rotaļlietā esošo ķīmisko elementu kopējais apmērs pats par sevi obligāti nenozīmē risku, ciktāl lielākā daļa ķīmisko elementu paliek rotaļlietā, tostarp pēc tam, kad šīs rotaļlietas daļas ir ieliktas mutē vai norītas”, un ka “tādējādi riska novērtējums ir jāpamato ar ķīmisko elementu migrācijas līmeņa pārbaudi”. Šajā 2010. gada 1. jūlija atzinumā ir arī precizēts, ka “*SCHER* atkārtο savu ieteikumu, ka rotaļlietu drošums ir jābalsta uz migrācijas robežvērtībām”.

- 128 Turklāt ir jāuzsver, ka Vācijas Federatīvā Republika ir norādījusi, ka 2008. gada 10. aprīlī tā, “izmantojot Direktīvas 88/378 biopieejamības robežvērtības, ierosināja atjauninātas biopieejamības robežvērtības svinam, arsēnam, dzīvsudrabam, bārijam un antimonam, pamatojoties uz kurām pēc tam būtu jāizstrādā migrācijas robežvērtības”, un šajā ziņā tā ir uzsvērusi, ka “Direktīvas 88/378 aizsardzības līmenis būtu vismaz saglabājams, bet tomēr attiecībā uz dažiem aspektiem uzlabojams”. Tāpat tā savos rakstveida dokumentos ir precizējusi, ka tā “neesot nedz pret migrācijas robežvērtību noteikšanu, nedz nošķiršanu atkarībā no dažādajām rotaļlietas materiāla konsistencēm, kādas ir ieviestas Direktīvā 2009/48”.
- 129 Šādos apstākļos Vācijas Federatīvā Republika, lai apgalvotu, ka paziņotajos valsts noteikumos ir nodrošināts augstāks cilvēka veselības aizsardzības līmenis nekā Direktīvā 2009/48, nevar pamatoti balstīties uz biopieejamības robežvērtību salīdzinājumu.
- 130 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi savu pierādījumu iesniegšanas pienākumu, proti, iesniegusi pierādījumu, ka attiecībā uz arsēnu, antimonu un dzīvsudrabu ar paziņotajiem valsts noteikumiem tiek nodrošināts augstāks aizsardzības līmenis nekā ar Direktīvu 2009/48.
- 131 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka prasība ir noraidāma, ciktāl tā attiecas uz Komisijas atteikumu saglabāt spēkā paziņotos valsts noteikumus, kuros ir paredzētas biopieejamības robežvērtības arsēnam, antimonam un dzīvsudrabam, un nav jāpārbauda Vācijas Federatīvās Republikas argumentācija saistībā ar šo noteikumu samērīgumu un tas, ka tie nav nedz patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis, nedz slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm un nerada nesamērīgus šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.
- 132 Ciktāl Vācijas Federatīvā Republika nav pierādījusi, ka attiecībā uz arsēnu, antimonu un dzīvsudrabu ar paziņotajiem valsts noteikumiem tiek nodrošināts augstāks aizsardzības līmenis nekā ar Direktīvu 2009/48, iepriekšējā punktā minētā argumentācija izrādās neatbalstāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 133 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Turklāt minētā reglamenta 87. panta 6. punktā ir paredzēts, ka, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Vispārējā tiesa lemj par izdevumiem pēc saviem ieskatiem.
- 134 Kā tika konstatēts iepriekš 33. un 34. punktā, tā kā tiktāl, ciktāl tā attiecas uz apstrīdētā lēmuma saistībā ar bāriju atcelšanu, prasībai ir zudis priekšmets, vairs nav jālemj par prasību atcelt minēto lēmumu saistībā ar bāriju.
- 135 Šādos apstākļos un ņemot vērā, ka abām lietas dalībniecēm spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, ir jānolemj, ka Komisija sedz savus un atlīdzina pusi Vācijas Federatīvās Republikas tiesāšanās izdevumu.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

nospriež:

- 1) **jautājums par Komisijas 2012. gada 1. marta Lēmuma 2012/160/ES par Vācijas federālās valdības paziņotajiem valsts noteikumiem, ar kuriem saglabā robežvērtības svinam, bārijam, arsēnam, antimonam, dzīvsudrabam, kā arī nitrozamīniem un nitrozējamām vielām rotaļlietās pēc Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu stāšanās spēkā, ciktāl tas attiecas uz bāriju, tiesiskumu vairs nav jāizskata;**
- 2) **atcelt Lēmuma 2012/160 1. panta otro daļu, ciktāl valsts noteikumu, kuros ir paredzētas robežvērtības svinam, apstiprinājums ir ierobežots līdz 2013. gada 21. jūlijam;**
- 3) **pārējā daļā prasību noraidīt;**
- 4) **Eiropas Komisija sedz savus un atlīdzina pusi Vācijas Federatīvās Republikas tiesāšanās izdevumu.**

Martins Ribeiro

Popescu

Berardis

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2014. gada 14. maijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	1
Savienības tiesības	1
Valsts tiesības.....	6
Tiesvedības priekšvēsture	6
Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	7
Juridiskais pamatojums	8
Par Vācijas Federatīvās Republikas tiesas sēdē izteikto lūgumu daļēji izbeigt tiesvedību	8
Par prasījumiem par apstrīdētā lēmuma atcelšanu	8
Par apstiprinājuma saistībā ar svinu ierobežojuma laikā prettiesiskumu	9
– Par pieņemamību	9
– Par lietas būtību	9
Par valsts noteikumu attiecībā uz antimonu, arsēnu un dzīvsudrabu spēkā esamības saglabāšanas atteikuma prettiesiskumu	13
– Apstrīdētais lēmums	13

– Par kritēriju, kas piemērojams, veicot LESD 114. panta 4. un 6. punktā paredzēto pārbaudi, neievērošanu	14
– Par LESD 114. panta 4. un 6. punkta piemērošanas nosacījumu vērtējumu pēc būtības	15
Par tiesāšanās izdevumiem	24